

Regionfullmäktiges protokoll

Sammanträdet den 24 april 2019

§ 22 – 51

Henrik Berg, sekreterare

Justerat den 25 april 2019

Margareta Henricsson (SJVP), ordförande

Anders Bohm (SJVP), justerare Susanne Ström (SD), justerare § 22-43

Bevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på regionens officiella anslags-
tavla den 25 april 2019.

Överklagandetiden utgår den 17 maj 2019.

Henrik Berg

Sammanträdet öppnas	3
Anmälan om inkallade ersättare	4
Upprop	5
Val av två protokolljusterare.....	8
Information från presidiet	9
Anmälan om interpellationer och frågor.....	10
Årsredovisning Region Norrbotten 2018.....	12
Revisionsberättelse Region Norrbotten 2018	18
Motion 7-2018 om utvecklingsplan för Kalix sjukhus	27
Motion 8-2018 om Kalix, e-sjukhuset	29
Motion 9-2018 om barn- och ungdomspsykiatri	31
Motion 11-2018 om solceller.....	33
Motion 12-2018 om sex timmars arbetsdag.....	35
Motion 13-2018 om ökad grundlön för anställda i vårdverksamhet.....	37
Motion 14-2018 om MR-kamera till Kalix sjukhus	39
Motion 15-2018 om ett stärkt arbete med psykisk hälsa	40
Motion 17-2018 om hållbara transporter	42
Motion 18-2018 om mer kollektivtrafik	44
Motion 19-2018 om en utbyggd laddinfrastruktur.....	46
Motion 20-2018 om rituell omskärelse av pojkar utan medicinsk grund	48
Motion 1-2019 om infrastruktur för laddning av fordon	49
Regionstyrelsens svar på hälsoberedningens verksamhetsrapport 2018.....	51
Regionstyrelsens svar på allmänna beredningens verksamhetsrapport 201855	
Förändringar i riktlinjer för avgifter	59
Förbundsordning för Norra sjukvårdsregionförbundet	60
Miljöredovisning 2018.....	61
Patientnämndens årsberättelse 2018	64
Övriga val	65
Interpellationssvar.....	67
Sammanträdet avslutas	68

§ 22

Sammanträdet öppnas

Regionfullmäktiges ordförande Margareta Henricsson (SJVP) förklarar sammanträdet öppnat kl. 10:00. Sammanträdet hålls i Regionhuset, Luleå.

§ 23

Anmälan om inkallade ersättare

Parti	Förhindrad ledamot	Inkallad ersättare
(SJVP)	Kenneth Backgård	Lena Pallin
	Sead Maglic	Maire Nyström
	Sören Sidér	Dick Vånsjö
	Lena Hedman	Ann-Sofie Henriksson
	William Torikka	Staffan Eriksson
	Nicklas Johansson	Heli Valjus Helin
(S)	Johannes Sundelin	Anders Burman
	Daniel Persson	Emmi-Lie Spegel
	Farida Jamshidi	Maria Sjöberg
	Ann-Sofie Isaksson	Birgitta Siljelöv
	Patrik Åman	Roland Nirlén
	Nils Harnesk	Mawlod Mohammed Mashalla
(M)	Roland Nordin	Daniel Bergman
(V)	Maria Holmquist-Ek	Conny Sundqvist
(SD)	Paula Palmqvist	Denise Magnusson
(C)		

§ 24

Upprop

Följande ledamöter anmäler sig närvarande vid uppuppet:

Sjukvårdspartiet (27 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Lena Pallin	Kenneth Backgård
Doris Messner	
Johnny Åström	
Dan Ankarholm	
Anders Sundström	
Margareta Henriesson	
Ann-Christin Åström	
Lennart Ojanlatva	
Anders Bohm	
Erika Sjöo	
Bo Ek	
Jörgen Afvander	
Anders Rönnqvist	
Anna Scott	
Terese Falk Carolin	
Stig Nordqvist	
Martin Åström	
Tomas Vedestig	
Margareta Dahlén	
Maire Nyström	Sead Maglic
Dick Vånsjö	Sören Sidér
Ann-Sofie Henriksson	Lena Hedman
Anne Stridsman	
Staffan Eriksson	William Torikka
Christer Bergdahl	
Heli Valjus Helin	Nicklas Johansson
Monika Karlsson	

Socialdemokraterna (23 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Anders Öberg	
Elisabeth Lindberg	
Anders Burman	Johannes Sundelin
Helena Öhlund	
Lennart Åström	
Camilla Mattila	
Bengt Westman	

Socialdemokraterna, forts. (23 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Ia Uvberg	
Emmi-Lie Spegel	Daniel Persson
Anita Gustavsson	
Jan Sydberg	
Maria Sjöberg	Farida Jamshidi
Sven Holmqvist	
Carina Strömbäck	
Lennart Thörnlund	
Gerd Siverhall	
Lennart Holm	
Birgitta Siljelöf	Ann-Sofie Isaksson
Roland Nirlén	Patrik Åman
Maivor Johansson	
Mawlod Mohammed Mashalla	Nils Harnesk
Anna-Carin Aaro	
Thor Viklund	

Moderata Samlingspartiet (6 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Linda Frohm	
Anders Josefsson	
Monika Hedström	
Henrik Wiström	
Daniel Bergman	Roland Nordin
Birgit Meier Thunborg	

Vänsterpartiet (6 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Glenn Berggård	
Kristina Nilsson	
Elisabeth Bramfeldt	
Conny Sundqvist	Maria Holmquist-Ek
Christina Snell-Lumio	
Linda Jonsson	

Sverigedemokraterna (5 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Marianne Sandström	
Lage Hortlund	
Denise Magnusson	Paula Palmqvist

Sverigedemokraterna, forts. (5 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Per Göransson	
Susanne Ström	

Centerpartiet (4 ledamöter)	
Ledamot	Ersätter
Nils-Olov Lindfors	
Sarah Karlsson	
Kurt-Åke Andersson	
Majvor Sjölund	

Inkallade ej tjänstgörande ersättare

Parti	Ersättare
(SJVP)	Roland Dahlqvist
	Tommy Krigsman
	Malin Markström
	Ole Lampinen
	Berit Vesterlund
	Niclas Sjö
	Göte Eriksson
(S)	Christer Lindström (frånvarande)
	Ida Johansson
	Tomas Junkka (frånvarande)
	Peter Sköld
	Evelina Rydeker (frånvarande)
	Roland Karlsson (frånvarande)
(M)	Marina Eriksson
	Anita Sköld
(V)	Gunnel Sandlund
	Kati Jääskeläinen
(SD)	Kristina Karlsson
(C)	Perarne Kerttu

§ 25

Val av två protokolljusterare

Ledamöterna Anders Bohm (SJVP) och Susanne Ström (SD) utses till att jämte ordföranden justera protokollet.

Justeringen äger rum den 25 april 2019 kl. 14:00 i Regionhuset.

§ 26

Information från presidiet

Ordföranden informerar om dagordningen mm.

Följande motioner anmäls:

- Motion 3-2019 om underhåll av Kiruna sjukhus (Glenn Berggård, V)
- Motion 4-2019 om årlig debatt om jämställdhet i regionfullmäktige (Glenn Berggård, V)
- Motion5-2019 om att öka HBTQ-kompetensen i Region Norrbotten (Christina Snell Lumio, V, och Sanna Berggren, V)

Beslut: Motionerna får ställas.

§ 27

Anmälan om interpellationer och frågor

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige fattar följande beslut:

- 1 Interpellationerna 3-2019, 4-2019, 5-2019, 6-2019, 9-2019 och 10-2019 får ställas, men besvaras vid kommande sammanträde 18-19 juni då den interPELLERADE är frånvarande vid dagens sammanträde.
- 2 Interpellation 7-2019 får ställas och besvaras under sammanträdet.
- 3 Interpellation 8-2019 inte får ställas.

Ärendet

Följande interpellationer har inkommit:

- Nr 3-2019 till Kenneth Backgård (SJVP) om hälsosamtal (Elisabeth Bramfeldt, V)
- Nr 4-2019 till Kenneth Backgård (SJVP) om Kiruna nya sjukhus (Anders Öberg, S och Johannes Sundelin, S)
- Nr 5-2019 till Kenneth Backgård (SJVP) om regionstyrelsens ordförandes utökade internationella uppdrag (Elisabeth Lindberg, S)
- Nr 6-2019 till Kenneth Backgård (SJVP) om handlingar på papper (Kristina Nilsson, V)
- Nr 7-2019 till Nils-Olov Lindfors (C) om infrastruktur för snabbbladdstolpar (Kristina Nilsson, V)
- Nr 8-2019 till Glenn Berggård (V) om förnyat anställningsavtal för regiondirektör (Marianne Sandström, SD)
- Nr 9-2019 till Kenneth Backgård (SJVP) om sidoverksamhet/tidskrävande uppdrag (Glenn Berggård, V)
- Nr 10-2019 till Kenneth Backgård (SJVP) om förnyat anställningsavtal med regiondirektör (Marianne Sandström, SD)

Ärendets behandling under sammanträdet

Ordföranden frågar om interpellation nr 3-2019 till Kenneth Backgård (SJVP) om hälsosamtal (Elisabeth Bramfeldt, V) får ställas och finner att fullmäktige bifaller att den får ställas, men besvaras vid kommande sammanträde med regionfullmäktige då den interPELLERADE är frånvarande från dagens sammanträde.

Ordföranden frågar om interpellation nr 4-2019 till Kenneth Backgård (SJVP) om Kiruna nya sjukhus (Anders Öberg, S och Johannes Sundelin, S) får ställas och finner att fullmäktige bifaller att den får ställas, men besvaras vid kommande sammanträde med regionfullmäktige då den interPELLERADE är frånvarande från dagens sammanträde.

Ordföranden frågar om interpellation nr 5-2019 till Kenneth Backgård (SVJP) om regionstyrelsens ordförandes utökade internationella uppdrag (Elisabeth Lindberg, S) får ställas och finner att fullmäktige bifaller att den

får ställas, men besvaras vid kommande sammanträde med regionfullmäktige då den interPELLerade är frånvarande från dagens sammanträde.

Ordföranden frågar om interpellation nr 6-2019 till Kenneth Backgård (SJVP) om handlingar på papper (Kristina Nilsson, V) får ställas och finner att fullmäktige bifaller att den får ställas, men besvaras vid kommande sammanträde med regionfullmäktige då den interPELLerade är frånvarande från dagens sammanträde.

Ordföranden frågar om interpellation nr 7-2019 till Nils-Olov Lindfors (C) om infrastruktur för snabbbladdstolpar (Kristina Nilsson, V) får ställas och finner att fullmäktige bifaller att den får ställas.

Ordföranden frågar om interpellation nr 8-2019 till Glenn Berggård (V) om förnyat anställningsavtal för regiondirektör (Marianne Sandström, SD) får ställas. Nils-Olov Lindfors (C) föreslår att interpellationen inte får ställas då den interPELLerade inte är regionråd eller ordförande i en nämnd. Marianne Sandström (SD) föreslår att interpellationen får ställas.

Beslutsgång avseende interpellation 8-2019

Ordföranden ställer Nils-Olov Lindfors förslag avseende interpellation 8-2019 till Glenn Berggård (V) om förnyat anställningsavtal för regiondirektör (Marianne Sandström, SD) mot Marianne Sandströms förslag och finner att fullmäktige bifaller Nils-Olov Lindfors förslag.

Ordföranden frågar om interpellation nr 9-2019 till Kenneth Backgård (SJVP) om sidoverksamhet/tidskrävande uppdrag (Glenn Berggård, V) får ställas och finner att fullmäktige bifaller att den får ställas, men besvaras vid kommande sammanträde med regionfullmäktige då den interPELLerade är frånvarande från dagens sammanträde.

Ordföranden frågar om interpellation nr 10-2019 till Kenneth Backgård (SJVP) om förnyat anställningsavtal med regiondirektör (Marianne Sandström, SD) får ställas och finner att fullmäktige bifaller att den får ställas, men besvaras vid kommande sammanträde med regionfullmäktige då den interPELLerade är frånvarande från dagens sammanträde.

Notering:

Sead Maglic (SJVP) ansluter till sammanträdet, varför Maire Nyström (SJVP) avbryter sin tjänstgöring och återgår till ersättarplats.

§ 28

Årsredovisning Region Norrbotten 2018

Dnr 340-2019

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisning Region Norrbotten 2018.

Yttrande till beslutsförslaget

Den kraftiga nedgången på finansmarknaderna innebär att Region Norrbotten inte når det finansiella resultatmålet men det är inte en förlust som har påverkat oss i praktiken. När finansmarknaderna vänder uppåt så kommer värdet på pensionsportföljen att öka. Redan i januari har pensionsportföljens värde ökat med 82 mnkr.

Det är positivt att många resultat i verksamheten förbättras och det är glädjande att en sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen är att Region Norrbotten har god ekonomisk hushållning.

Sjukvårdsdivisionerna har dock fortsatt stora underskott. Det är viktigt att Regionen kraftsamlar kring arbetet med kraftfulla åtgärder i de ekonomiska handlingsplanerna så att de ger ekonomisk effekt. Den fortsatta ökningen av kostnader för inhyrd personal är oroande och flera åtgärder behöver vidtas.

Sammanfattning

Den samlade bedömningen av de strategiska målen för perioden är att tre mål helt har uppnåtts och sju har delvis uppnåtts.

Verksamhetens resultat, dvs. resultat före finansnetto är 220 mnkr vilket är 94 mnkr bättre än budget. Finansnettot är negativt med 70 mnkr, vilket helt beror på den orealiserade värde regleringen av pensionsportföljen med 118 mnkr som gjordes till följd av nedgången på finansmarknaden i slutet av året. Ny redovisningslag innebär att pensionsportföljen från och med 1 jan 2019 alltid ska redovisas till aktuellt marknadsvärde. Den sista januari 2019 har pensionsportföljens marknadsvärde stigit med 82 mnkr jämfört med årsskiftet.

Det totala resultatet för 2018 är 150 mnkr, vilket är 42 mnkr sämre än budget och 152 mnkr sämre än 2017. Resultatet 2018 i relation till skatter och generella statsbidrag är 1,8 procent vilket innebär att regionen inte når det finansiella målet på 2 procent. Resultatet före värde reglering av pensionsportföljen är 268 mnkr vilket motsvarar 3,3 procent.

Nettokostnader har ökat med 3,2 procent jämfört med föregående år samtidigt som skatteintäkter, utjämnning och statsbidrag har ökat med 2,3 procent.

Däremot har hälso- och sjukvårdsdivisionerna fortsatt underskott vilket beror på att de ekonomiska handlingsplanerna inte ger tillräcklig effekt samtidigt som andra kostnader ökar. Svårigheter med kompetensförsörjningen medför ökade kostnader för inhyrd personal inom somatisk vård, både läkare och sjuksköterskor.

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 56 föreslagit fullmäktige godkänna årsredovisning Region Norrbotten 2018.

Ärendets behandling under sammanträdet

Dan Ankarholm (SJVP), Anders Öberg (S), Glenn Berggård (V), Marianne Sandström (SD), Lennart Thörnlund (S), Helena Öhlund (S), Anna-Carin Aaro (S), Linda Jonsson (V), Christina Snell Lumio (V), Conny Sundqvist (V), Bengt Westman (S) och Staffan Eriksson (SJVP) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Det ekonomiska resultatet före finansnetto är 220 mnkr. Finansnettot är negativt med 70 mnkr, vilket helt beror på den orealiserade värderegleringen av pensionsportföljen med 118 mnkr som gjordes till följd av nedgången på finansmarknaden i slutet av året. Det totala resultatet för 2018 är 150 mnkr, vilket är 42 mnkr sämre än budget och 152 mnkr sämre än 2017. Resultatet 2018 i relation till skatter och generella statsbidrag är 1,8 procent vilket innebär att regionen inte når det finansiella målet på 2 procent. Resultatet före värderegleringen av pensionsportföljen är 268 mnkr vilket motsvarar 3,3 procent.

Under året ökade nettokostnaderna med 244 mnkr (3,2 procent) samtidigt som skatteintäkter, utjämning och statsbidrag ökade med 185 mnkr (2,3 procent).

Verksamhetens resultat, dvs. resultat före finansnetto är 94 mnkr bättre än budget. Ökade medel från nationella överenskommelser förklarar i allt väsentligt avvikelsen mot budget.

Regionens divisioner redovisar ett negativt resultat med 376 mnkr vilket är 212 mnkr sämre än resultatmålet. Endast divisionerna Länsteknik och Service klarar resultatmålet. Regiongemensamma verksamheter redovisar en positiv avvikelse mot resultatmålet med 142 mnkr. Finansieringen redovisar också en positiv avvikelse med 27 mnkr.

Utfallet av divisionernas ekonomiska handlingsplaner är 77 mnkr jämfört med planerade 178 mnkr vilket betyder att 43 procent av handlingsplanerna har gett ekonomisk effekt.

Intäkterna är 82 mnkr (6,3 procent) högre jämfört med föregående år och 283 mnkr bättre än budget. Budgetavvikelsen beror på statsbidrag från nationella överenskommelser och EU-bidrag som inte var kända vid budgettillfället. Till stor del har det även inneburit ökade kostnader jämfört med budget

De totala personalkostnaderna exklusive pensionskostnader har ökat med 122 mnkr (3,0 procent), varav lönerevision 99 mnkr (2,5 procent). Kostnaden för sjuklön är 4 mnkr lägre än 2017 medan kostnaden för övertid har ökat med 11 mnkr. Pensionskostnaderna är 87 mnkr högre än föregående år som följd av ökade avsättningar till pensionsskuld.

Kostnader för inhyrd personal uppgår till 329 mnkr vilket är 32 mnkr högre än föregående år. Ökningen är främst i somatisk vård och avser både läkare och sjuksköterskor. Även kostnaderna för köpt utomlänsvård ökar och ligger nu på 610 mnkr vilket är en ökning med 6 procent. Kostnaderna för läkemedel ökar med 5 procent.

Under året har regionen investerat totalt 420 mnkr fördelat på 278 mnkr i fastigheter, 139 mnkr i inventarier och 3 mnkr i finansiella anläggningstill-

gångar. Investeringar i fastigheter avser till största delen investeringar i Sunderby sjukhus.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen avseende fullmäktiges strategiska mål

Bedömningen av måluppfyllelsen av de strategiska målen är en samlad bedömning, vilket innebär att resultatet för enskilda styrmått och kontrollmått inte nödvändigtvis får avgörande genomslag på måluppfyllelsen, utan även aktiviteter och andra faktorer påverkar.

God ekonomisk hushållning

Region Norrbotten redovisar ett ekonomiskt resultat som motsvarar 1,8 procent av skatter, statsbidrag och utjämning. Resultatet före värderegleringen av pensionsportföljen är 268 mnkr vilket motsvarar 3,3 procent. Den samlade bedömningen av de strategiska målen är att tre mål helt har uppnåtts och sju mål har delvis uppnåtts. En sammanvägning av måluppfyllelsen för regionens finansiella mål och verksamhetsmål resulterar i bedömningen att Region Norrbotten har god ekonomisk hushållning.

Medborgare

Nöjda medborgare

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet till viss del uppfyllts. Under året har aktiviteter initierats som bidragit till målet nöjda medborgare särskilt inom bredbandsområdet. Tillgång till bredband och en hög täckningsgrad bidrar till att kunna öka service på glesbygd men också förutsättningar för vård nära. Under året har vi även sett ett rikt kulturliv i Norrbotten som har gett medborgarna många möjligheter att ta del av många olika aktiviteter.

En god och jämlik hälsa

Den samlade bedömningen är att det långsiktiga målet om en god och jämlik hälsa i Norrbotten delvis har uppnåtts under år 2018. Norrbottningarna har överlag en god hälsa och lever allt längre även om både självs kattad hälsa och medellivslängd fortfarande ligger efter riket. Andelen norrbottningar som drabbas av hjärtinfarkt och stroke fortsätter minska och äldre norrbottningar som mår bra eller mycket bra blir allt vanligare. Norrbotten har dock stor förbättringspotential fortfarande vad gäller insjuknande i hjärt- och kärlsjukdomar jämfört med riket och hälsan är ännu inte jämlik i befolkningen. Ett flertal insatser för att uppnå målsättningen om en god och jämlik hälsa har utförts framgångsrikt under året. Arbetet med att implementera socialstyrelsens nationella riktlinjer för prevention och behandling av ohälsosamma levnadsvanor har bland annat resulterat i att fler patienter i riskgrupper fått frågor om sina levnadsvanor, och på så vis har fler norrbottningar fått stöd att förbättra dem. Antalet hälsosamtal i befolkningen har ökat något. Utöver det blev så gott som alla barn och unga undersökta i tid hos Folkandvården under året vilket är viktigt för att främja god hälsa. Satsningar har fortsatt som ska främja psykisk hälsa bland barn och unga. Även de mest utsatta grupperna har fått stöd i och med arbetet med att uppmärksamma våld i nära relationer, kunskapsunderlag om HBTQ+ och projektet Suicidprevention för barn och unga. En god och jämlik hälsa i befolkningen kan

inte uppnås enbart med Region Norrbotten som aktör. Samarbete och samverkan med övriga samhällsaktörer och civilsamhälle är nödvändigt och blir allt viktigare de närmaste åren. Ett viktigt redskap i detta är implementeringen av den regionala folkhälsostrategin och dess handlingsplaner.

Verksamhet

Effektiv verksamhet med god kvalitet

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Resultaten har förbättrats för flera av styrmåtten jämfört med föregående år men fortsatta förbättringar krävs innan målet är uppnått i sin helhet.

Inom den palliativa vården har andelen patienter med dokumentation av behandlingsstrategi och sökord i journalen ökat under året och närmar sig målnivån. Resultatet för andel patienter som fått fråga om levnadsvanor vid tyngre psykisk ohälsa har förbättrats och målet för 2018 är uppnått. Antalet ärenden till patientnämnden inom området kommunikation är lägre jämfört med föregående år. Tillgängligheten till hälso- och sjukvården är ett viktigt förbättringsområde. Målet att samtliga patienter ska få besök och åtgärd inom den specialiserade vården inom 90-dagar nås inte. Andelen standardiserade vårdförlopp inom cancervården som uppnår målet för ledtider har minskat under året, men är fortfarande betydligt bättre än riksgenomsnittet.

Användningen av 1177:s e-tjänster har fortsatt öka och funktionaliteten har utvidgats. Andelen av befolkningen i länet som loggat in på 1177 är nu nära målet på 50 procent. Andelen patienter 75 år eller äldre som har en dokumenterad och sökbar läkemedelsberättelse i journalsystemet har ökat märkbart men når fortfarande inte målnivån. Vårdskadorna är nära målet på mindre än sju procent.

Helhetsperspektiv med personen i centrum

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Antalet samordnade individuella planer har ökat betydligt under året och målnivån har uppnåtts. Även andelen samordnade individuella planer där den enskilde deltagit i framtagandet har ökat kraftigt och uppnår målet. Andelen vårdtillfällen där patienten varit utskrivningsklar mer än ett dygn når ännu inte målet. Dock har det totala antalet dagar som utskrivningsklara patienter varit kvar på sjukhus minskat avsevärt under 2018 vilket är en indikation på att hemtagandet till kommunerna sker snabbare än tidigare år. Andelen oplanerade återinskrivningar har samtidigt ökat något.

Kunskap och förnyelse

Konkurrenskraftig region

Den samlade bedömningen är att målet har uppnåtts under året. Många insatser har initierats och genomförts och på så sätt skapat goda förutsättningar för utveckling inom områdena kultur, näringsliv och samhällets utveckling. Regionala planer och strategier har legat till grund för prioriteringar och vägval för medel och resurser har fördelats. Regionen har även stärkt sitt arbete med att synliggöra Norrbottens särskilda förutsättningar och möjligheter med tydliga positioner och fler mötesplatser.

Förnyelse för framtiden

Den samlade bedömningen är att målpuppfyllelse har uppnåtts under året. För att fokusera och skapa genomförandekraft i vårt förnyelsearbete har strategin Vägen till framtidens hälsa och vård år 2035 arbetats fram och antagits av regionstyrelsen i juni. Målbilden i strategin har formats i dialoger med såväl medborgare, patienter, chefer och medarbetare och ett aktivt förankringsar-

bete har påbörjats.

Andra aktiviteter inom området är en fortsatt stor utbildningssatsning inom patient- och flödesorientering samt aktiviteter för att involvera patienter och närstående i förbättringsarbeten bland annat via regionens deltagande i projektet Spetspatienter.

Regionens strategiska forskningssatsningar har skapat större akademiska miljöer exempelvis inom psykiatri och kirurgi vilket också bidragit till måluppfyllelsen. Ett basårsprogram för nyutbildade sjuksköterskor har införts under året och uppbyggnad av en kompetensenhet för regionens primärvård har också startat.

För att tillförsäkra en strategisk och sammanhållen utveckling fortsätter vi att utveckla arbetsformerna i våra interna samverkansforum för utvecklingsfrågor såsom Utvecklingsrådet och Kompetens- och utbildningsforum. Dessutom deltar regionen i ett stort antal externa samverkansprojekt och samverkansforum som bidrar till god omvärldskunskap och viktiga kontakter för utvecklingskraft.

Medarbetare

Attraktiv arbetsgivare

Den samlade bedömningen är att målet delvis är uppnått. Regionen har genomfört ett antal förbättringar, men arbetet måste fortsätta för att regionen ska nå målet i sin helhet. Regionen arbetar aktivt för att främja mångfald samt att uppnå jämställda och jämlika villkor. Chefernas förutsättningar att utöva ledarskap har fortsatt utvecklats och flera olika utbildningar är startade som fortsätter under kommande år. Det demografiska läget medför att bemanningsfrågorna är utmanande och cheferna behöver stöd och avlastning inom dessa områden. Därför är det pågående bemanningsprojektet fortsatt prioriterat, tillsammans med utbildningsfrågor, rekryteringsarbete och uppgifts- och kompetensväxling.

Aktivt medarbetarskap

Den samlade bedömningen är att målet är uppnått. Mätningarna av sjukfrånvaron visar att den totala sjukfrånvaron minskar och att andelen hälsofrämjande och förebyggande insatser ökar. Medarbetarundersökningen visar att medarbetarna upplever att arbetstillfredsställelsen har ökat, vilket är en förutsättning för att lyckas med regionens pågående och nödvändiga omställningsarbete. Aktivt medarbetarskap är ett utmanande målområde och insatserna behöver därför fortsätta under kommande år. Fokus ligger fortsatt på hälsofrämjande och förebyggande insatser och stor delaktighet på arbetsplatserna i det dagliga förbättringsarbetet.

Ekonomi

Ekonomi som ger handlingsfrihet

Den samlade bedömningen är att målet delvis är uppnått. Regionen redovisar ett positivt resultat för perioden som utgör 1,8 procent av skatter, utjämning och statsbidrag och således uppnås inte det finansiella målet 2 procent fullt ut. Förklaringen är att resultatet har belastats med en orealiserad värdering av pensionsportföljen med -118 mnkr som gjordes till följd av nedgången på finansmarknaderna i slutet av året. Resultatet före nedskrivningen av pensionsportföljen är 268 mnkr vilket motsvarar 3,3 procent av skatter, utjämning och statsbidrag.

För att uppnå målet helt måste divisionerna hålla sina ekonomiska ramar. Tre av fem divisioner uppnår resultatmålet för 2018. Handlingsplanerna ger inte tillräcklig effekt och samtidigt ökar andra kostnader. Svårigheter med

kompetensförsörjning medför fortfarande ökade kostnader för inhyrd personal inom somatisk vård, både läkare och sjuksköterskor.

För att långsiktigt upprätthålla en ekonomi som ger handlingsfrihet måste kostnadsnivån sänkas samt nettokostnadsutvecklingen vara lägre än intäktsutvecklingen. Det förutsätter kraftfulla åtgärder i de ekonomiska handlingsplanerna för att nå ekonomisk effekt samtidigt som andra kostnader inte får öka. Det återstår mycket arbete för att uppnå det.

Ekonomi som inte belastar kommande generationer

Den samlade bedömningen är att målet delvis är uppnått. Regionens positiva resultat förbättrar soliditeten och likviditeten och årets planerade avsättningar för att trygga framtida pensionsutbetalningar har gjorts.

Regionens kostnader för att producera hälso- och sjukvård är högre än genomsnittet i riket. Senaste jämförelsen (2017) visar att kostnadsnivån är ca 8 procent högre än för jämförbara sjukhus och det är en marginell förbättring jämfört med 2016.

För att uppnå delmålet kostnadseffektiv verksamhet behöver kostnadsnivån i hälso- och sjukvården sänkas i storleksordningen ca 400 mnkr. Arbetet med processer och flöden kräver tydliga mål och tydlig styrning så att resultat uppnås och ekonomisk effekt erhålls. Produktiviteten måste öka och en viktig komponent är kontinuerlig produktions- och kapacitetsplanering. Kompetensförsörjning, kompetensväxling, införande av nya arbetssätt samt tydlig ledning och styrning har avgörande betydelse för framgång i det fortsatta arbetet.

§ 29

Revisionsberättelse Region Norrbotten 2018

Dnr 1437-2019

Regionfullmäktiges beslut

1. Regionstyrelsen samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.
2. Regionfullmäktige riktar anmärkning mot 2018 års patientnämnd.
Motivering: Patientnämnden har lämnat förklaring och redogjort för sitt arbete med att vidta åtgärder för att komma tillrätta med de brister revisionen påpekat. Då revisionen påpekat liknande brister under flertalet år får det trots nämndens förklaring anses vara motiverat att rikta anmärkning mot 2018 års patientnämnd.
3. Patientnämnden samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.
4. Regionfullmäktiges allmänna beredning samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.
5. Regionfullmäktiges demokratiberedning samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.
6. Regionfullmäktiges framtidsberedning samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.
7. Regionfullmäktiges hälsoberedning samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.
8. Regionfullmäktiges sjukvårdsberedning samt de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.
Motivering: i enlighet med revisionens revisionsberättelse för år 2018.

Sammanfattning

Regionens revisorer har granskat regionstyrelsens, patientnämndens och regionfullmäktiges beredningars (allmänna beredningen, demokratiberedningen, framtidsberedningen, hälsoberedningen och sjukvårdsberedningen) verksamhet.

Revisionen tillstyrker att regionens årsredovisning 2018 godkänns samt att regionstyrelsen, patientnämnden och regionfullmäktiges beredningar samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

Revisionen har i sin revisionsberättelse för år 2018 riktat en anmärkning mot patientnämnden till följd av att brister i nämndens styrning och kontroll på-

pekats av revisionen under flera år, och att nämnden inte har varit tillräckligt aktiv för att åtgärda dessa.

Regionfullmäktiges presidium föreslår fullmäktige godkänna region Norrbottens årsredovisning för 2018.

Regionfullmäktiges presidium föreslår fullmäktige rikta anmärkning mot patientnämnden med motiveringen att patientnämnden lämnat förklaring och redogjort för sitt arbete med att vidta åtgärder för att komma tillrätta med de brister revisionen påpekat. Då revisionen påpekat liknande brister under flertalet år får det trots nämndens förklaring anses vara motiverat att rikta anmärkning mot 2018 års patientnämnd.

Regionfullmäktiges presidium föreslår fullmäktige bevilja ansvarsfrihet för regionstyrelsen, patientnämnden och fullmäktiges beredningar samt enskilda förtroendevalda i dessa organ.

Ärendets behandling under sammanträdet

Regionrevisionens ordförande Marita Björkman Forsman föredrar ärendet.

Elisabeth Lindberg (S) föreslår bifalla revisionens förslag.

Ansvarsfrihet för regionstyrelsen

Ledamöter och ersättare i regionstyrelsen 2018 anmäler jäv.

Följande ledamöter saknar ersättare vid ärendets behandling: Johannes Sundelin (S), Thor Viklund (S) och Anders Öberg (S).

Följande ersättare tjänstgör vid ärendets behandling:

Tjänstgörande ersättare	Ersätter
Roland Dahlqvist (SJVP)	Dan Ankarholm (SJVP)
Lena Pallin (SJVP)	Kenneth Backgård (SJVP)
Tommy Krigsman (SJVP)	Margareta Henricsson (SJVP)
Malin Markström (SJVP)	Doris Messner (SJVP)
Ole Lampinen (SJVP)	Lennart Ojanlatva (SJVP)
Berit Vesterlund (SJVP)	Erika Sjöo (SJVP)
Niclas Sjöo (SJVP)	Anders Sundström (SJVP)
Göte Eriksson (SJVP)	Johnny Åström (SJVP)
Ida Johansson (S)	Anita Gustavsson (S)
Peter Sköld (S)	Maivor Johansson (S)

Marina Eriksson (M)	Anders Josefsson (M)
Anita Sköld (M)	Monika Nordvall Hedström (M)
Gunnel Sandlund (V)	Glenn Berggård (V)
Perarne Kerttu (C)	Nils-Olov Lindfors (C)

Beslutsgång

Regionfullmäktiges ordförande anmäler jäv och deltar inte i behandlingen av ärendet. Regionfullmäktiges 1:e vice ordförande frågar om fullmäktiges ställning till ansvarsfrihet för regionstyrelsen för verksamhetsåret 2018 och finner att fullmäktige bifaller förslaget om att bevilja ansvarsfrihet för regionstyrelsen och de enskilda ledamöterna och ersättarna i detta organ.

Ansvarsfrihet för patientnämnden

Ledamöter och ersättare i patientnämnden 2018 anmäler jäv.

Följande ersättare tjänstgör vid ärendets behandling:

Tjänstgörande ersättare	Ersätter
Roland Dahlgvist (SJVP)	Margareta Dahlén (SJVP)
Ida Johansson (S)	Lennart Åström (S)
Kati Jääskeläinen (V)	Kristina Nilsson (V)

Beslutsgång

Regionfullmäktiges ordförande frågar om fullmäktiges ställning till föreslagen anmärkning med motivering samt att bevilja ansvarsfrihet för patientnämnden för verksamhetsåret 2018 och finner att fullmäktige bifaller förslaget om att rikta anmärkning och att bevilja ansvarsfrihet för patientnämnden och de enskilda ledamöterna och ersättarna i detta organ.

Ansvarsfrihet för allmänna beredningen

Ledamöter och ersättare i allmänna beredningen 2018 anmäler jäv.

Följande ersättare tjänstgör vid ärendets behandling:

Tjänstgörande ersättare	Ersätter
Tommy Krigsman (SJVP)	Erika Sjöo (SJVP)
Malin Markström (SJVP)	Terese Falk Carolin (SJVP)
Ida Johansson (S)	Sven Holmqvist (S)
Daniel Bergman (M)	Roland Nordin (M)

Perarne Kerttu (C)	Nils-Olov Lindfors (C)
--------------------	------------------------

Beslutsgång

Regionfullmäktiges ordförande frågar om fullmäktiges ställning till ansvarsfrihet för allmänna beredningen för verksamhetsåret 2018 och finner att fullmäktige bifaller förslaget om att bevilja ansvarsfrihet för allmänna beredningen och de enskilda ledamöterna och ersättarna i detta organ.

Ansvarsfrihet för demokratiberedningen

Ledamöter och ersättare i demokratiberedningen 2018 anmäler jäv.

Följande ersättare tjänstgör vid ärendets behandling:

Tjänstgörande ersättare	Ersätter
Roland Dahqvist (SJVP)	Jörgen Afvander (SJVP)
Marina Eriksson (M)	Daniel Bergman (M)

Beslutsgång

Regionfullmäktiges ordförande frågar om fullmäktiges ställning till ansvarsfrihet för demokratiberedningen för verksamhetsåret 2018 och finner att fullmäktige bifaller förslaget om att bevilja ansvarsfrihet för demokratiberedningen och de enskilda ledamöterna och ersättarna i detta organ.

Ansvarsfrihet för framtidsberedningen

Ledamöter och ersättare i framtidsberedningen 2018 anmäler jäv.

Lennart Thörnlund (S) saknar ersättare vid ärendets behandling.

Följande ersättare tjänstgör vid ärendets behandling:

Tjänstgörande ersättare	Ersätter
Roland Dahqvist (SJVP)	Anna Scott (SJVP)
Tommy Krigsman (SJVP)	Anders Sundström (SJVP)
Malin Markström (SJVP)	Martin Åström (SJVP)
Ida Johansson (S)	Anna-Carin Aaro (S)
Peter Sköld (S)	Jan Sydberg (S)
Marina Eriksson (M)	Birgit Meier Thunborg (M)
Gunnel Sandlund (V)	Elisabeth Bramfeldt (V)

Beslutsgång

Regionfullmäktiges ordförande frågar om fullmäktiges ställning till ansvarsfrihet för framtidsberedningen för verksamhetsåret 2018 och finner att full-

mäktige bifaller förslaget om att bevilja ansvarsfrihet för framtidsberedningen och de enskilda ledamöterna och ersättarna i detta organ.

Ansvarsfrihet för hälsoberedningen

Ledamöter och ersättare i hälsoberedningen 2018 anmäler jäv.

Bengt Westman (S) saknar ersättare vid ärendets behandling.

Följande ersättare tjänstgör vid ärendets behandling:

Tjänstgörande ersättare	Ersätter
Roland Dahlqvist (SJVP)	Maire Nyström (SJVP)
Ida Johansson (S)	Anders Burman (S)
Peter Sköld (S)	Maivor Johansson (S)
Gunnel Sandlund (V)	Kristina Nilsson (V)

Beslutsgång

Regionfullmäktiges ordförande frågar om fullmäktiges ställning till ansvarsfrihet för hälsoberedningen för verksamhetsåret 2018 och finner att fullmäktige bifaller förslaget om att bevilja ansvarsfrihet för hälsoberedningen och de enskilda ledamöterna och ersättarna i detta organ.

Ansvarsfrihet för sjukvårdsberedningen

Ledamöter och ersättare i sjukvårdsberedningen 2018 anmäler jäv.

Ia Uvberg (S) och Thor Viklund (S) saknar ersättare vid ärendets behandling.

Följande ersättare tjänstgör vid ärendets behandling:

Tjänstgörande ersättare	Ersätter
Roland Dahlqvist (SJVP)	Anders Bohm (SJVP)
Tommy Krigsman (SJVP)	Margareta Henricsson (SJVP)
Malin Markström (SJVP)	Dick Vånsjö (SJVP)
Ida Johansson (S)	Lennart Holm (S)
Peter Sköld (S)	Emmi-Lie Spegel (S)

Beslutsgång

Regionfullmäktiges ordförande anmäler jäv och deltar inte i behandlingen av ärendet. Regionfullmäktiges 1:e vice ordförande frågar om fullmäktiges ställning till ansvarsfrihet för sjukvårdsberedningen för verksamhetsåret 2018 och finner att fullmäktige bifaller förslaget om att bevilja ansvarsfrihet

för sjukvårdsberedningen och de enskilda ledamöterna och ersättarna i detta organ.

Ärendet

Regionfullmäktige ska enligt kommunallagen (KL) 5 kap 24 § besluta om ansvarsfrihet ska beviljas eller vägras för föregående års verksamhet i styrelse, nämnd, beredningar och enskilda förtroendevalda i dessa organ samt besluta om en anmärkning från revisorerna även ska framställas från fullmäktige. Besluten ska motiveras.

Regionfullmäktiges ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ersättare i regionstyrelsen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om regionstyrelsens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Regionfullmäktiges ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ledamot i sjukvårdsberedningen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om sjukvårdsberedningens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Regionfullmäktiges 1:e vice ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ordförande i allmänna beredningen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om allmänna beredningens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges ordförande och 2:e vice ordförande.

Regionfullmäktiges 2:e vice ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ledamot i framtidsberedningen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om framtidsberedningens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges ordförande och 1:e vice ordförande.

För övriga beredningar och patientnämnden har förslag till beslut beretts gemensamt av regionfullmäktiges presidium.

Regionstyrelsen

Revisionen tillstyrker att regionstyrelsen beviljas ansvarsfrihet. Revisionen har inte funnit anledning att rikta anmärkning mot regionstyrelsen.

Regionfullmäktiges presidiums bedömning och förslag

Regionfullmäktiges ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ersättare i regionstyrelsen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om regionstyrelsens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Med hänvisning till revisionens revisionsberättelse föreslås regionstyrelsen och de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018.

Patientnämnden

Regionfullmäktiges presidium har i enlighet med regionfullmäktiges arbetsordning 10 § att bereda ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning, och enligt KL 5 kap 32 § ska fullmäktige inhämta förklaring från de ansvariga över anmärkning som framställts i revisionsberättelsen. Regionfullmäktiges presidium har därför den 5 april 2019 begärt en förklaring från patientnämnden över revisionens anmärkning. Patientnämnden har vid ett sammanträde den 11 april 2019 beslutat om en förklaring till revisionsberättelsen för 2018 där revisionens anmärkning bemöts och förklaras.

Patientnämndens förklaring – ärendehandläggning och analys

Patientnämnden har under en tid dragits med vissa problem rörande dels de områden som regionens revisorer pekat ut i samband med här ifrågavarande granskning men också inom nämndens kärnverksamhet. Nämndens kärnverksamhet består i att stödja och hjälpa patienter och dess anhöriga att föra fram klagomål till vårdgivare och se till att de besvaras.

Nämnden har, under det året som granskningen avser, genomfört ett omfattande förbättringsarbete där fokus har varit att kärnverksamheten ska flyta på, ärenden som inkommer till patientnämnden ska handläggas inom ramen för de beslutade tidsgränserna. Förbättringsarbetet har varit mycket framgångsrikt, tidigare högar av ärenden som inväntat handläggningsåtgärd och hundratals timmar i övertid för nämndens utredare är nu ett minne blott. I dagsläget registreras och handläggs alla ärenden inom tidsramarna och de återkommande övertidsuttagen är inte längre en kostnad som behöver beaktas.

Det är nämndens åsikt att kärnverksamheten måste fungera för att bl.a. analysarbetet ska kunna leverera resultat av något värde. Ärenden som inte registreras och kategoriseras på ett konsekvent och korrekt sätt kan svårligen göras till underlag för vidare analys.

Nämndens utredare arbetar idag med analyser i enlighet med den lagstadgade skyldigheten och ett nytt verksamhetssystem som kommer att tas i drift under året beräknas avsevärt förbättra nämndens möjlighet att dra slutsatser utifrån den data som ackumuleras i verksamheten. Vidare kommer nämnden inför nästa år att besluta om en särskild analysplan för att på så sätt styra nämndens utredare till de frågor eller områden som nämnden finner det särskilt angeläget att undersöka ytterligare.

Patientnämndens förklaring - Ekonomi

Tidigare var kostnadsstället för stödpersonsverksamheten knutet till kanslienheten istället för patientnämnden. Detta är nu åtgärdat och nämnden erhåller fortlöpande rapportering om utfallet under det innevarande året. Sedan

senare delen av 2018 har nämnden erhållit löpande redovisning även över kostnadsstället för stödpersoner.

Budget för stödpersonsverksamheten har överskridits med 500 tkr. Detta utfall har dock varit svårt att påverka, eftersom rätten till stödperson är en lagstadgad rättighet. Nämnden kunde dock ha noterat det framväxande underskottet och äskat ytterligare medel. Inför 2019 har nämnden äskat om och erhållit en utökad budgetram som förväntas täcka det innevarande årets kostnader.

Patientnämndens förklaring - Planarbete och målstyrning

Nämnden har under de senaste åren arbetat med att utveckla planeringsprocessen men har varit tvungen att prioritera kärnverksamheten. Patientnämnden har höga krav på kvalitet och rättssäkerhet i handläggningen och har i sitt förbättringsarbete varit tvungen att säkerställa kärnverksamheten, till viss del på bekostnad av planeringsprocessens utveckling. Detta är en del av patientnämndens ständigt pågående förbättringsarbete.

Patientnämnden kommer att fortsätta utveckla planeringsarbetet och särskilt se över nämndens mål i planeringen inför nästa år. Kontakt har tagits med regionens ekonomi och planeringsavdelning för att få stöd i planeringsarbetet.

Patientnämndens förklaring - Intern kontroll och riskanalys

Väl fungerande intern kontroll ska bidra till att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt, effektivt och säkert sätt.

Patientnämnden har under 2018 infört flertalet systematiska kontrollåtgärder för att få en bättre överblick över såväl ärendehantering som ekonomi. Vid varje sammanträde får nämnden en presentation över hur ärendehandläggningen fortlöper, förordnanden, entlediganden och antal pågående uppdrag inom stödpersonsverksamheten samt den ekonomiska ställningen i förhållande till budget.

Det återstår dock för nämnden att formalisera den interna kontrollen och föra in de kontrollåtgärder nämnden önskar genomföra i planarbetet inför nästa år. Nämnden har bjudit in medarbetare från ekonomi- och planeringsavdelningen för att arbeta tillsammans med nämnden med utvecklingen av den interna kontrollen.

Regionfullmäktiges presidiums bedömning och förslag

Revisionens anmärkning mot patientnämnden bör tas på allvar och även med beaktande av patientnämndens förklaringar och vidtagna åtgärder framstår en anmärkning som motiverad. Patientnämnden förutsätts ta till sig av revisionens synpunkter och åtgärda eventuella kvarvarande brister i nämndens styrning och kontroll.

Med anledning av ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta att rikta anmärkning mot patientnämnden. I enlighet med revisionens ståndpunkt föreslås däremot att nämnden och de enskilda förtroendevalda beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018.

Presidiet beaktar också revisionens medskick till fullmäktige i revisionsrapporten Granskning av patientnämndens ansvarsutövande 2018:

- Patientnämndens roll som nämnd, och att den på samma sätt som regionstyrelsen är direkt underställd regionfullmäktige, behöver förtydligas
- Patientnämndens oberoende behöver säkras med anledning av att tjänstemannastödet är organiserat under regiondirektörens stab
- Patientnämnden bör inkluderas i regiongemensamma processer gällande exempelvis internkontroll och delårsrapportering.

Regionfullmäktiges beredningar

Revisionen tillstyrker att regionfullmäktiges beredningar (allmänna beredningen, demokratiberedningen, framtidsberedningen, hälsoberedningen och sjukvårdsberedningen) och de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet. Revisionen har inte funnit anledning att rikta anmärkning mot beredningarna.

Regionfullmäktiges presidiums bedömning och förslag

Regionfullmäktiges ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ledamot i sjukvårdsberedningen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om sjukvårdsberedningens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Regionfullmäktiges 1:e vice ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ordförande i allmänna beredningen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om allmänna beredningens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges ordförande och 2:e vice ordförande.

Regionfullmäktiges 2:e vice ordförande har i enlighet med KL 5 kap 48 § 2 p, i egenskap av ledamot i framtidsberedningen, bedömts vara jävig att delta i handläggningen av frågan om framtidsberedningens ansvarsfrihet. Förslag till beslut i denna del har därför beretts av regionfullmäktiges ordförande och 1:e vice ordförande.

För övriga beredningar har förslag till beslut beretts gemensamt av regionfullmäktiges presidium.

Med hänvisning till revisionens revisionsberättelse föreslås regionfullmäktiges beredningar och de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018.

§ 30

Motion 7-2018 om utvecklingsplan för Kalix sjukhus

Dnr 2821-2018

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på de förslag om utveckling av Kalix sjukhus som förs fram i motionen. Flera av förslagen, såsom MR-kamera och uthyrning av lediga lokaler, är redan under beredning. Regionen gör utöver det ett flertal satsningar i Kalix närsjukvårdsområde för utveckling av nya digitala arbetssätt som nyttjar de växande tekniska möjligheterna.

Sammanfattning

Jens Sundström (L) föreslår i en motion att en utvecklingsplan ska tas fram för Kalix sjukhus. Regionstyrelsen bedömer att det redan utifrån beslutade eller pågående aktiviteter finns en inriktning för Kalix sjukhus som i många delar överensstämmer med motionens förslag.

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 98 föreslagit fullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Frohm (M) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Linda Frohms förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

I en motion från liberalerna föreslås att en utvecklingsplan ska tas fram för Kalix sjukhus. Planen ska innehålla en ny MR-kamera till Kalix sjukhus, att primärvårdens kompetenscenter och arbetet med distansöverbyggande vård förläggs till Kalix, att narkosen behålls på sjukhuset samt att lediga lokaler kan erbjudas till privata vårdgivare.

Regionfullmäktige har i den strategiska planen för 2019-2021 fastställt att regionstyrelsen ska planera för införande av magnetkameraverksamhet vid sjukhusen i Kalix och Kiruna. Narkos finns idag vid Kalix sjukhus. Dialog om uthyrning av lokaler vid sjukhuset till privata vårdgivare är pågående. Kalix närsjukvårdsområde har sedan tidigare ett etablerat arbete med digitala vårdmöten mellan hälsocentraler och Kalix sjukhus. Angående kompetensenheten för primärvården så är den etablerad vid Bergnäsets hälsocentral i Luleå med uppdraget att kompetensvärdera och bedöma läkare som rekryterats från annat land.

Under våren initierar regionen ett utvecklingsprojekt med testtytor för nya arbetssätt och samverkansmodeller för att öka takten i omställningen av hälso-, sjukvårds- och omsorgssystemet. Kalix närsjukvårdsområde kommer

delta som en av två testtytor i länet inom projektet. I samarbete med socialförvaltningen i Kalix har regionen också startat upp ett visningsrum för välfärdsteknik i Kalix. Syftet med visningsrummet är att patienter, brukare, anhöriga och personal ska kunna testa och känna på de möjligheter som den nya välfärdstekniken erbjuder samt underlätta implementeringen av nya arbetssätt som nyttjar olika tekniska hjälpmedel.

Utveckling och användning av digitala lösningar i vården är något som berör hela regionens hälso- och sjukvårdsverksamhet. Regionen arbetar utifrån en gemensam digitaliseringsstrategi som bygger på tydlig styrning och prioritering av insatser samt att modeller för digitalisering är gemensamma. För att rätt prioriteringar ska göras behöver beredning, planering och utvecklingsinsatser genomföras samordnat inom regionen och utgå från verksamhetsbehov.

§ 31

Motion 8-2018 om Kalix, e-sjukhuset

Dnr 3958-2018

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Reservationer

Socialdemokraternas och vänsterpartiets ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på de förslag som ges i motionen. Kalix sjukhus och närsjukvårdsområde ligger långt fram i tillämpningen av digitala lösningar i hälso- och sjukvården och regionen avser att fortsätta stödja denna utveckling. Dock är utvecklingen och användningen av digitala lösningar i vården något som berör hela regionens hälso- och sjukvårdsverksamhet och inte något som bör styras till enbart vissa länsdelar. Digitala arbetssätt är ett prioriterat område i regionen och utvecklingen behöver ske samordnat inom ramen för regionens digitaliseringsstrategi samt strategin Vägen till framtidens vård och hälsa 2035.

Sammanfattning

Agneta Granström (MP) föreslår i en motion till regionfullmäktige att Kalix sjukhus ska profileras som e-sjukhus med särskilt fokus på digitala lösningar i vården. Regionstyrelsen bedömer att det utvecklingsarbete som sker inom ramen för strategierna Vägen till framtidens hälsa och vård år 2035 samt Digitaliseringsstrategin väl tillgodoser de utvecklingsbehov som regionen har avseende digitalisering och förändrade arbetssätt i vården. Motionen anses därmed besvarad.

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 99 föreslagit fullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Frohm (M) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Glenn Berggård (V), Anders Öberg (S) och Kristina Nilsson (V) föreslår bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Linda Frohms förslag mot Glenn Berggård's förslag och finner att fullmäktige bifaller Linda Frohms förslag.

Ärendet

I en motion från miljöpartiet föreslås att Kalix sjukhus ska profileras som e-sjukhus och bli ledande nationellt inom e-hälsa i hälso- och sjukvården.

Regionen arbetar utifrån en gemensam digitaliseringsstrategi som bygger på tydlig styrning och prioritering av insatser samt att modeller för digitalisering är gemensamma. Strategin är regiongemensam eftersom digitalisering i vården är något som berör hela regionens hälso- och sjukvårdsverksamhet

och inte kan begränsas till enbart vissa delar. För att rätt prioriteringar ska göras behöver beredning, planering och utvecklingsinsatser genomföras samordnat inom regionen och utgå från verksamhetsbehov. Kalix sjukhus och närsjukvårdsområde (Kalix, Övertorneå, Haparanda, Överkalix) arbetar sedan tidigare med flera digitala lösningar i vården och det arbetet kommer fortsätta att utvecklas. Under våren initierar regionen ett nytt försöksprojekt med testtytor för nya arbetssätt och samverkansmodeller i hälso- och sjukvården samt omsorgen i Kalix närsjukvårdsområde. I samarbete med socialförvaltningen i Kalix har regionen också startat upp ett projekt med visningsrum för välfärdsteknik i Kalix som syftar till att stödja spridningen av digitala lösningar inom hälsa, vård- och omsorg. Regionen har även påbörjat en förstudie om inrättande av en digital hälsocentral som ska fungera som en digital ingång till regionens hälso- och sjukvård. Det är ett viktigt steg mot nya effektiva lösningar i vården som ökar tillgängligheten. Beslut om hur en digital hälsocentral etableras i regionen fattas efter förstudien är klar.

§ 32

Motion 9-2018 om barn- och ungdomspsykiatri

Dnr 3959-2018

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Reservationer

Socialdemokraternas och sverigedemokraternas ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen poängterar att det är viktigt att barn och unga som är i behov av specialistresurser från barn- och ungdomspsykiatri får skyndsam vård och behandling. Etableringen av BUP-linjen innebär en väg in för dem som söker vård. Det förändrade arbetssättet syftar till att öka tillgängligheten genom likartade och snabbare bedömningar så att insatser kan ges av rätt kompetens i rätt tid. Regionstyrelsen kommer noggrant följa utvecklingen inom detta område.

Sammanfattning

Agneta Granström (MP) yrkar i en motion att regionfullmäktige antar särskilda mål för tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri, max 20 dagars väntetid till första besök och max 30 dagar till återbesök. Den psykiska ohälsan ökar bland barn och unga samtidigt som väntetiden till ett första besök inom barn- och ungdomspsykiatri, BUP, är lång.

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 101 föreslagit fullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Frohm (M) och Kristina Nilsson (V) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Carina Strömbäck (S) och Marianne Sandström (SD) föreslår bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Linda Frohms förslag mot Carina Strömbäck's förslag och finner att fullmäktige bifaller Linda Frohms förslag.

Ärendet

Väntetiden till nybesök och antalet unika patienter som söker vård inom barn- och ungdomspsykiatri ökar i hela landet och även i Region Norrbotten. Före år 2016 erbjöds cirka 85-90 procent av patienterna i regionen en första vårdkontakt inom 30 dagar. Inflödet av remisser har efter detta ökat kraftigt. De neuropsykiatriska utredningarna har ökat såväl i antal som i komplexitet vilket har lett till ökade väntetider. Om stödet inom första linjen sviktar ökar antalet patienter inom den specialiserade vården. En försvårande faktor är brist på barn- och ungdomspsykiatriker, erfarna legitimerade psy-

kologer och socionomer. BUP har sedan 2011 krav på förstärkt vårdgaranti som innebär tid för bedömning inom högst 30 dagar och därefter beslutad fördjupad utredning/behandling inom högst 30 dagar.

Att utifrån rådande förutsättningar ytterligare sänka väntetiden till 20 dagar är inte realistiskt. Regionen arbetar aktivt med att komma tillrätta med problematiken genom att utveckla nya arbetssätt, bland annat via digitala verktyg. I februari 2018 inrättade BUP en länsgemensam enhet, BUP-linjen, som ansvarar för att bedöma och fördela samtliga inkommande remisser i länet. Det möjliggör även att samtliga bedömningar registreras på likartat sätt vilket förväntas påverka tillgängligheten till rätt vård i rätt tid. Samtliga BUP-enheter i länet inför även information på gruppnivå riktad till föräldrar och i vissa fall gruppbehandlingar.

§ 33

Motion 11-2018 om solceller

Dnr 3961-2018

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Reservationer

Vänsterpartiets ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Att hitta nya sätt att försörja våra egna och samhällets energibehov är viktig för en hållbar framtid. I det arbetet kan solceller vara en delmängd. I ett arkiskt klimat och med väldigt varierande soltillgång är solceller möjligt men tekniken behöver utvecklas.

Sammanfattning

Agneta Granström (MP) föreslår i en motion att öka satsningarna på solceller och förnyelsebar energi. Solenergi är helt utan utsläpp och bidrar till en hållbar region. Solceller syns och nyttan är lätt att kommunicera. Från första dagen bidrar solceller till regionens miljöprofil och regionens miljöpolicy.

Regionala utvecklingsnämnden 2019-03-19 § 49 och regionstyrelsen 2019-04-03 § 103 har föreslagit regionfullmäktige besluta att motionen anses besvarad.

Ärendets behandling under sammanträdet

Kristina Nilsson (V) föreslår bifalla motionen.

Nils-Olov Lindfors (C) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Per Göransson (SD) föreslår avslå motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Nils-Olov Lindfors, Kristina Nilssons och Per Göranssons respektive förslag vart och ett under proposition och finner att fullmäktige bifaller Nils-Olov Lindfors förslag.

Ärendet

Agneta Granström (MP) föreslår i en motion att regionfullmäktige ger regionstyrelsen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för införande av solceller och förnybar energi.

Region Norrbotten är positiva till satsning på solel i framtiden, framförallt i form av solelsfält i anslutning regionens egna byggnader. Samverkan med andra aktörer är viktigt för att lära av varandra och dra nytta av lyckade projekt.

Region Norrbotten har länge följt utvecklingen inom solcellsområdet. Frågan har hanterats både i miljöpolicy och strategierna för miljö- och energiområdet. Fram till hösten 2018 har det inte varit möjligt att få ekonomi på solcellsanläggningar även om man har haft maximalt med bidrag utifrån. Inom kort kommer Luleå Energi att ta en testanläggning i drift vid Sunderby sjukhus som har dubbelsidiga solpaneler och som förhoppningsvis kan ge ökade

effekt i vårt arktiska klimat och visa på att det går att använda solceller i större skala. När tekniken finns på plats och det är ekonomiskt hållbart ska självklart solceller användas för att klara vår energiförsörjning.

Region Norrbotten har mer på försök installerat en mindre yta solceller på 16 kvadratmeter på patienthotellet i anslutning till Sunderby sjukhus. Vid de tillbyggnader som nu är på gång planeras solceller på en yta av 50 kvadratmeter. Utvärdering av dessa projekt pågår.

Det är viktigt att Region Norrbotten fortsätter att testa lösningar för att kunna möjliggöra solceller på våra fastigheter. När tekniken finns och ekonomin går ihop bör en handlingsplan för införande i regionens fastigheter tas fram.

Notering:

Anders Josefsson (M) avbryter tjänstgöringen och ersätts av Marina Eriksson (M).

§ 34

Motion 12-2018 om sex timmars arbetsdag

Dnr 3962-2018

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Reservationer

Vänsterpartiets ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Norrboten står inför en stor demografisk utmaning med en åldrande befolkning och färre i arbetsför ålder, vilket medför att hälso- och sjukvården i framtiden kommer att behöva vårda fler patienter utan att öka andelen medarbetare i motsvarande grad. Sex timmars arbetsdag skulle medföra behov av väsentligt fler medarbetare.

I lagstiftning och centrala kollektivavtal finns bestämmelser som rör arbetstider och arbetstidens förläggning. Utöver de centrala kollektivavtalen har Region Norrbotten slutit ett antal lokala kollektivavtal som reglerar veckoarbetstid. Regionstyrelsen anser inte att det utifrån rådande bemanningsläge är möjligt att införa sex timmars arbetsdag.

Sammanfattning

Catarina Ask (MP) och Agneta Granström (MP) yrkar i en motion att regionfullmäktige ska ge regionstyrelsen i uppdrag att starta ett försök med 6 timmars arbetsdag i vården med bibehållen lön.

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 108 föreslagit fullmäktige besluta att avslå motionen.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Frohm (M) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Linda Jonsson (V) föreslår bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Linda Frohms förslag mot Linda Jonssons förslag och finner att fullmäktige bifaller Linda Frohms förslag.

Omröstning begärs och genomförs, där en ja-röst innebär bifall till Linda Frohms förslag och en nej-röst innebär bifall till Linda Jonssons förslag. Efter genomförd omröstning konstaterar ordföranden att 64 ja-röster och 7 nej-röster avgetts, och att fullmäktige därmed beslutat bifalla Linda Frohms förslag.

Ärendet

I lagstiftning och centrala kollektivavtal finns bestämmelser som rör arbetstider och arbetstidens förläggning. Utöver de centrala kollektivavtalen har Region Norrbotten slutit ett antal lokala kollektivavtal som reglerar veckoarbetstid.

Utveckling av verksamhet, organisation, arbetssätt, digitalisering och demografiska förändringar ställer krav på kompetensförsörjningen och hur resurser används på bästa och effektivaste sätt. En viktig förutsättning för att klara dessa krav är en verksamhetsanpassad och hälsosam arbetstidsförläggning som främjar heltidsarbete och stödjer ett långt, utvecklande och hållbart arbetsliv. Region Norrbotten arbetar aktivt med det systematiska arbetsmiljöarbetet och hade år 2018 lägst sjukfrånvaro av samtliga regioner i Sverige.

Norrbotten står inför en stor demografisk utmaning med en åldrande befolkning och färre i arbetsför ålder, vilket medför att hälso- och sjukvården i framtiden kommer att behöva vårda fler patienter utan att öka andelen medarbetare i motsvarande grad. Sex timmars arbetsdag skulle medföra behov av väsentligt fler medarbetare.

§ 35

Motion 13-2018 om ökad grundlön för anställda i vårdverksamhet

Dnr 3963-2018

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten har de senaste åren genomfört olika satsningar och stimulansåtgärder utöver det som regleras i de gällande centrala avtalen. Regionstyrelsen vill särskilt nämna stimulansåtgärderna som beslutades under år 2018.

Regionstyrelsen har gett regiondirektören i uppdrag att genomföra en extra analys avseende lönestrukturen vid länets sjukhus, utifrån denna ska förslag på framtida satsningar tas fram och därför menar regionstyrelsen att det inte behövs ytterligare handlingsplaner avseende löneområdet i Region Norrbotten. Utöver detta pågår en central avtalsrörelse mellan Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Vårdförbundet.

Sammanfattning

Catarina Ask (MP) och Agneta Granström (MP) yrkar i en motion att regionfullmäktige ska ge regionstyrelsen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att öka grundlönen hos de anställda i vårdverksamhet.

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 109 föreslagit fullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Frohm (M) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

I Sverige regleras lönebildning enligt den så kallade svenska modellen och i offentlig sektor är det SKL som är avtalsbärande part mot de arbetstagarorganisationer som det finns kollektivavtal med.

Region Norrbotten har de senaste åren genomfört olika satsningar och stimulansåtgärder utöver det som regleras i gällande centrala avtal.

Regionstyrelsen beslutade i januari 2018 om en särskild stimulansåtgärd riktad mot specialistläkare inom allmänmedicin i form av en stanna-kvar premie. I juni 2018 beslutade regionstyrelsen även om en extraordinär satsning på sjuksköterskor som arbetar i dygnet runt verksamhet på länets sjukhus samt sjuksköterskor inom specialiteterna anestesi-, operation och intensivvård.

I samband med ordinarie löneöversyner har dessutom extra pengar satsats både i riktade satsningar samt i ett verksamhetsutrymme där divisionerna

haft möjlighet att satsa antingen på enskilda medarbetare eller på yrkesgrupper.

Regionstyrelsen uppdrog i styrelseplanen för perioden 2019-2021 att regiondirektören ska genomföra en extra analys avseende lönestrukturen vid länets sjukhus, och utifrån denna ska förslag på framtida satsningar tas fram.

§ 36

Motion 14-2018 om MR-kamera till Kalix sjukhus

Dnr 3964-2018

Regionfullmäktiges beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att motionen anses besvarad.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionfullmäktige har i den strategiska planen för 2019-2021 (RF 181009 § 75) fastställt att regionstyrelsen ska planera för införande av magnetkameraverksamhet vid sjukhusen i Kalix och Kiruna parallellt med genomförandet av påbörjade förändringar av magnetkameraverksamheten i Piteå och Sunderbyn. Denna inriktning ligger i linje med motionens förslag och motionen anses därmed besvarad.

Sammanfattning

Agneta Granström (MP) föreslår i en motion till regionfullmäktige att regionen ska investera i en MR-kamera vid Kalix sjukhus. Motionens förslag anses överensstämma med inriktningen i regionfullmäktiges strategiska plan för 2019-2021.

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 100 föreslagit fullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Frohm (M) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Linda Frohms förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Magnetkameraverksamhet finns idag vid sjukhusen i Sunderby, Piteå och Gällivare. Under hösten 2017 fattade regionstyrelsen beslut om att ersätta de gamla MR-kamerorna vid sjukhusen i Piteå och Sunderbyn samt utöka med ytterligare en kamera vid Sunderby sjukhus i samband med om- och tillbyggnad av D/E-flygeln (RS 171031 § 211, RS 171219 § 246). Regionfullmäktige har i den strategiska planen för 2019-2021 (RF 181009 § 75) fastställt att regionstyrelsen ska planera för införande av magnetkameraverksamhet vid sjukhusen i Kalix och Kiruna parallellt med genomförandet av påbörjade förändringar av magnetkameraverksamheten i Piteå och Sunderbyn.

§ 37

Motion 15-2018 om ett stärkt arbete med psykisk hälsa

Dnr 3965-2018

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Reservationer

Socialdemokraternas ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Den upprättade strategin för psykisk hälsa med tillhörande handlingsplaner beskriver hur regionen i samarbete med andra aktörer arbetar för att stärka barn och ungas psykiska hälsa. Regionstyrelsen vill särskilt nämna satsningar på tidiga insatser, familjecentraler, ungdomsmottagningar och kompetenshöjande åtgärder som pågår med syfte att stärka den psykiska hälsan. Arbetet sker i samverkan med de aktörer som står bakom folkhälsostrategin som Norrbottens kommuner, Länsstyrelsen och civilsamhället.

Sammanfattning

Agneta Granström (MP) yrkar i en motion att regionfullmäktige ska fastställa en handlingsplan för att stärka arbete med psykisk hälsa där även de aktörer som står bakom folkhälsostrategin är involverade.

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 102 föreslagit fullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Frohm (M) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Elisabeth Lindberg (S) och Helena Öhlund (S) föreslår bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Linda Frohms förslag mot Elisabeth Lindbergs förslag och finner att fullmäktige bifaller Linda Frohms förslag.

Ärendet

Psykisk hälsa är ett komplext område och berör hela samhället. I Norrbotten pågår ett aktivt och prioriterat långsiktigt arbete med att utveckla och stärka vården med fokus på förebyggande och tidiga insatser. Insatserna samordnas med andra aktörer med målsättningen om en god psykisk hälsa i hela befolkningen i Norrbotten, men den handlar även om att den som redan har drabbats av psykisk ohälsa ska få tillgång till god vård och omsorg utifrån individens behov.

7 juni 2018 antog regionstyrelsen en strategi för psykisk hälsa som utarbetats tillsammans med Norrbottens kommuner och patient- och brukarorganisationerna. Strategin med tillhörande handlingsplaner ligger som grund för regionens satsningar inom området psykisk hälsa.

Strategin tar sin utgångspunkt från fem prioriterade fokusområden.

- Förebyggande och främjande arbete
- Tillgängliga och tidiga insatser
- Enskildas delaktighet och rättigheter
- Utsatta grupper
- Ledning, styrning och organisation

En god samverkan mellan aktörerna utgör en viktig grund för utveckling av god psykisk hälsa bland befolkningen. I länet pågår ett arbete med att förstärka första linjens stöd, det vill säga de funktioner eller verksamheter som först uppmärksammar psykisk ohälsa oavsett om det sker inom hälso- och sjukvård eller inom kommunernas berörda verksamheter.

§ 38

Motion 17-2018 om hållbara transporter

Dnr 3968-2018

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen tycker det är bra att klimatfrågan som förs fram i motionen finns med på tydligt på regionens agenda för Norrbottens utveckling. Flera av förslagen, såsom att ta fram en plan för att byta ut fossildrivna fordon, användandet av hållbara transporter och att vår personal stimuleras för hållbart resande till och från jobbet har en väldigt god ansats. Hållbarhet finns tydligt med i Region Norrbottens nyligen beslutade regionala utvecklingsstrategi och blir ett naturligt verktyg för framtida omställning.

Sammanfattning

Agneta Granström (MP) föreslår i en motion att det finns behov av att skyndsamt ställa om transportsektorn. Redan 2030 bör de fossila bränslena ha fasats ut för att klara klimatmålet. För att visa på handlingskraft och klimatledarskap bör Region Norrbotten föregå med gott exempel.

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 104 föreslagit fullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Ärendets behandling under sammanträdet

Nils-Olov Lindfors (C) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Christina Snell Lumio (V) föreslår bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Nils-Olov Lindfors förslag mot Christina Snell Lumios förslag och finner att fullmäktige bifaller Nils-Olov Lindfors förslag.

Ärendet

Agneta Granström (MP) föreslår i en motion ett antal insatser för att möta omställningen mot en fossilfri transportsektor.

Agneta Granström föreslår följande:

- 1 Ta fram en handlingsplan för att skyndsamt byta ut alla fossildrivna transporter till hållbara inom Regionens verksamhetsområde.
- 2 Ta fram en plan för att byta ut organisationens fossildrivna bilar till elbilar
- 3 Ta fram en plan för att stimulera anställd personal att ställa om till hållbara transporter till och från jobbet.

Region Norrbottens nyligen beslutade regionala utvecklingsstrategi pekar ut riktningen för Norrbottens framtid. En del i den framtidsbilden är att arbeta med de globala hållbarhetsmålen samt med insatser för att minska klimatpåverkan. I utvecklingsstrategin finns både effektmål om att minska miljöpåverkan med indikatorer om att växthusgaser från inrikes transporter ska minska med 70 procent till 2030.

Tanken är också att Region Norrbotten ska ta fram en miljöplan för perioden 2020-2025 vilket kan ta hand om regionens ambitionsnivå för omställning av hållbara transporter.

För att klara klimatmålen krävs att alla aktörer i Norrbotten tar sitt ansvar. Självklart ska Region Norrbotten vara ett föredöme i denna omställning och visa vägen men också se till att vi samordnar länets aktörer i olika aktiviteter så att vi klarar ambitionerna i den regionala utvecklingsstrategin.

Arbetet med att möta klimatmålen, bland annat inom transportsektorn behöver göras utifrån den nyligt beslutade regionala utvecklingsstrategin och genom framtagande av miljöplan för perioden 2020-2025.

§ 39

Motion 18-2018 om mer kollektivtrafik

Dnr 3969-2018

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Reservationer

Socialdemokraternas och vänsterpartiets ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen ser positivt på insatser som kan öka kollektivtrafikresandet som förs fram i motionen. Agneta Granström (MP) föreslår att en plan för hur kollektivtrafikens andel av det totala resandet kan öka, både utifrån det dagliga resandet i länet samt inom besöksnäringen.

Sammanfattning

Agneta Granström (MP) föreslår i en motion att skyndsamt ställa om transportsektorn i länet. Redan 2030 bör de fossila bränslena ha fasats ut för att klara klimatmålet. För att ge länets medborgare och besökare större möjligheter att göra klimatsmarta val bör kollektivtrafiken i länet byggas ut och göras mer attraktiv.

Regionala utvecklingsnämnden 2019-03-19 § 50 och regionstyrelsen 2019-04-03 § 105 har föreslagit fullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Ärendets behandling under sammanträdet

Nils-Olov Lindfors (C) och Kurt-Åke Andersson (C) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Kristina Nilsson (V), Anders Öberg (S) och Conny Sundqvist (V) föreslår bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Nils-Olov Lindfors förslag mot Kristina Nilssons förslag och finner att fullmäktige bifaller Nils-Olov Lindfors förslag.

Ärendet

Agneta Granström (MP) föreslår i en motion att regionfullmäktige ger regionstyrelsen i uppdrag att:

- 1 Ta fram en plan för hur kollektivtrafikens andel av det totala resandet i länet ska öka
- 2 Ta fram en plan för hur en ökad andel av besöksnäringen ska kunna försörjas med kollektivtrafik.

En ambition om fler resenärer inom kollektivtrafiken finns inom såväl den regionala utvecklingsstrategin, det regionala trafikförsörjningsprogrammet som inom länstransportplanen. Även Region Norrbottens satsningar på tågtrafiken syftar till att minska andelen arbetspendling med bil och således öka det kollektiva resandet. För att fler ska välja ett kollektivt resande krävs ofta olika typer av satsningar i form av bland annat bytespunkter och andra på-

och avstigningsplatser samt samordning av tidtabeller. Effekten av satsningarna ska bli att det ska vara bättre att åka kollektivt än att använda den egna bilen.

När det gäller besöksnäringen har den kategorin ofta något skilda preferenser i jämförelse med kategorin arbetspendlare. På det stora hela handlar det om att det ska vara enkelt att välja ett "hela-resan" koncept, från bokningstillfället till den egentliga resan. Alternativet kollektivtrafik måste tydligt framgå som det enklaste alternativet under hela processen och bytet mellan transportsätten måste fungera smidigt. Där kan de i Länstransportplanen planerade satsningarna på kollektivtrafikåtgärder på såväl statlig som kommunal vägar stärka dessa kvaliteter. Det är så klart viktigt att Region Norrbotten ständigt utvecklar sina planer och program för att möta morgondagens utmaningar och det har vi alla möjligheter att göra i våra styrdokument som länstransportplan och trafikförsörjningsprogram. Swedish Lapland är också aktiva i att förbättra möjligheten att resa kollektivt för våra besökare, bland annat i projektet Visit Arctic Europe.

§ 40

Motion 19-2018 om en utbyggd laddinfrastruktur

Dnr 3970-2018

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Yttrande till beslutsförslaget

Agneta Granström (MP) har lämnat in en motion om behovet av att skyndsamt ställa om transportsektorn. Redan 2030 bör vi ha fasat ut de fossila bränslena för att klara klimatmålet. För att ge länets medborgare och besökare större möjligheter att göra klimatsmarta val måste laddinfrastrukturen för elbilar i länet byggas ut.

Sammanfattning

Agneta Granström (MP) föreslår i en motion att ta ledarskapet för att ta fram en plan för hur laddinfrastrukturen för elbilar i länet ska byggas ut. Omställningen till nya typer av fordon för att minska klimatpåverkan kommer att öka i sin takt och därför finns behov att strategiskt och konkret arbeta med att stärka infrastrukturen för att ladda elbilar.

Regionala utvecklingsnämnden 2019-03-19 § 48 och regionstyrelsen 2019-04-03 § 106 har föreslagit regionfullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Ärendets behandling under sammanträdet

Nils-Olov Lindfors (C) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Per Göransson (SD) föreslår avslå motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Nils-Olov Lindfors förslag mot Per Göranssons förslag och finner att fullmäktige bifaller Nils-Olov Lindfors förslag.

Ärendet

Agneta Granström (MP) föreslår i en motion att regionfullmäktige ger regionstyrelsen i uppdrag att ta ledarskapet för att i samverkan med andra aktörer på den regionala arenan ta fram en plan för hur laddinfrastrukturen för elbilar i länet skyndsamt ska byggas ut.

Regeringen har gett länsstyrelserna i uppdrag att med ett långsiktigt perspektiv främja, samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens politik avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan. En delmängd i uppdraget är att samordna åtgärder för fossilfria transporter och inom ramen för arbetet med de regionala energi- och klimatstrategierna, i dialog med aktörer, ta fram regionala planer för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel. I det arbetet kommer bland annat Region Norrbotten vara en aktiv part.

Den framtida fossilfria bränslefloran kommer att handla om flera bränslen i ett så transportmässigt komplext transportlän som Norrbotten. Vad gäller

laddinfrastruktur finns det i nuläget ett flertal aktörer igång med siktet inställt mot framtiden och goda affärer. I anslutning till vissa servicefunktioner i länet finns betalningsfria laddstationer som en del av kundservicen. Någon samlad länsambition finns inte i nuläget utan kommer att arbetas fram under de närmsta åren.

Ambitionen om att planeringen och samverkan behöver stärkas för utbyggnaden av den laddinfrastruktur som behövs i en framtid, är viktig. Arbetet kommer att främst genomföras inom ramen av det regeringsuppdrag som har getts till länsstyrelserna och där Region Norrbotten blir en aktiv part.

Notering

Martin Åström (SJVP) avbryter tjänstgöringen och ersätts av Maire Nyström (SJVP).

§ 41

Motion 20-2018 om rituell omskärelse av pojkar utan medicinsk grund

Dnr 4729-2018

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad.

Reservationer

Sverigedemokraternas ledamöter reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten utför inte rituell omskärelse av pojkar utan medicinsk grund. Det är inte en prioriterad behandling inom regionen.

Sammanfattning

Paula Palmqvist (SD) föreslår i en motion att Region Norrbotten inte längre ska tillhandahålla eller utge resebidrag för rituell omskärelse av pojkar utan medicinsk grund.

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 110 föreslagit fullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Ärendets behandling under sammanträdet

Linda Frohm (M), Conny Sundqvist (V) och Kurt-Åke Andersson (C) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Susanne Ström (SD), Marianne Sandström (SD) och Per Göransson (SD) föreslår bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Linda Frohms förslag mot Susanne Ströms förslag och finner att fullmäktige bifaller Linda Frohms förslag.

Ärendet

2009 utfärdade Sveriges kommuner och landsting (SKL) en rekommendation att landstingen bör erbjuda icke medicinsk omskärelse av pojkar. Regionstyrelsen beslutade i oktober 2009 i enlighet med SKL:s rekommendation. Avgiften för omskärelse på icke medicinska grund fastställdes till 1700 kronor. Resekostnader och eventuella övernattningskostnader ersätts enligt Region Norrbottens gällande sjukreseregler.

Regionen baserade sitt ställningstagande i frågan på regeringens och riksdagens tolkning att omskärelse på icke medicinska grunder är förenligt med barnkonventionen och att ett förbud skulle medföra en otillåten begränsning av religionsfriheten.

Region Norrbotten prioriterar i nuläget inte att utföra rituell omskärelse på icke medicinsk grund men är behjälplig att möjliggöra behandling på annan ort.

§ 42

Motion 1-2019 om infrastruktur för laddning av fordon

Dnr 535-2019

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Yttrande till beslutsförslaget

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion om behovet av att skapa laddinfrastruktur för hela länet. Redan 2030 bör vi ha fasat ut de fossila bränslena för att klara klimatmålet. För att ge länets medborgare och besökare större möjligheter att göra klimatsmarta val måste laddinfrastrukturen för elbilar i länet byggas ut.

Sammanfattning

Per Göransson (SD) har lämnat in en motion om behovet av skapa laddinfrastruktur för hela länet. Partiet anser att Norrbotten ligger efter när de gäller infrastruktur för elfordon. De laddpunkter som finns är antagligen för kläna eller är placerade så att de endast kan användas av de som bor vid kusten. Infrastrukturen för laddning av elfordon måste göras tillgänglig även för inlandet.

Regionala utvecklingsnämnden 2019-03-19 § 51 och regionstyrelsen 2019-04-03 § 107 har föreslagit regionfullmäktige besluta att motionen anses besvarad.

Ärendets behandling under sammanträdet

Nils-Olov Lindfors (C) och Per Göransson (SD) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Nils-Olov Lindfors förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Per Göransson (SD) har i en motion föreslagit regionfullmäktige ge regionstyrelsen i uppdrag att:

1. Region Norrbotten utreder möjligheten att snabba på utvecklingen för en infrastruktur för elektrifierade fordon.
2. Region Norrbotten bildar en samverkansgrupp mellan kommunerna och regionen där dessa frågor behandlas.

Regeringen har gett länsstyrelserna i uppdrag att med ett långsiktigt perspektiv främja, samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens politik avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan. En delmängd i uppdraget är att samordna åtgärder för fossilfria transporter och inom ramen för arbetet med de regionala energi- och klimatstrategierna, i dialog med aktörer, ta fram regionala planer för infrastruktur för elfordon

och förnybara drivmedel. I det arbetet kommer bland annat Region Norrbotten vara en aktiv part.

Den framtida fossilfria bränslefloran kommer att handla om flera bränslen i ett så transportmässigt komplext transportlän som Norrbotten. Vad gäller laddinfrastruktur finns det i nuläget ett flertal aktörer igång med siktet inställt mot framtiden och goda affärer. I anslutning till vissa servicefunktioner i länet finns betalningsfria laddstationer som en del av kundservicen. Någon samlad länsambition finns inte i nuläget utan kommer att arbetas fram under de närmsta åren.

Ambitionen om att planeringen och samverkan behöver stärkas för utbyggnaden av den laddinfrastruktur som behövs i en framtid, är viktig. Arbetet kommer att främst genomföras inom ramen av det regeringsuppdrag som har getts till länsstyrelserna och där Region Norrbotten blir en aktiv part.

§ 43

Regionstyrelsens svar på hälsoberedningens verksamhetsrapport 2018

Dnr 824-2019

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att:

- 1 Regionstyrelsens beredning av hälsoberedningens verksamhetsrapport 2018 godkänns.
- 2 Genomförda åtgärder ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2020.

Yttrande till beslutsförslaget

Genomförandet av Norrbottens hälsosamtal är ett viktigt uppdrag för primärvården för att minska insjuknandet i hjärt-och kärlsjukdomar. Hälsosamtal behöver erbjudas i stötte utsträckning. Hälsoberedningen har i sin rapport lyft fram medborgarnas behov av hälsosamtal samt lyft fram några angelägna förbättringsområden. Kännedomen om samtalen behöver ökas i befolkningen. För att säkra att hälsosamtalen erbjuds jämlikt till medborgarna i länet måste vissa hälsocentraler förändra förhållningssätt och attityd till arbetet med hälsosamtal. Resurser för preventivt arbetet måste tillgodoses. Regionen behöver fortsätta med åtgärder i relation till detta.

Sammanfattning

Regionstyrelsen redovisar i detta ärende sin beredning av hälsoberedningens verksamhetsrapport 2018 på temat förebyggande hälso- och sjukvård. Styrelsen redovisar ett antal genomförda och planerade aktiviteter som svarar mot de behov som hälsoberedningen identifierat. En viktig åtgärd är digitaliseringen av Norrbottens hälsosamtal som innebär ökad tillgänglighet för deltagarna genom ingång till enkäten via 1177. En annan åtgärd är utvecklingen av enkätverktyget som bland annat medför minskad administration för hälsocentralerna.

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 90 föreslagit fullmäktige besluta godkänna regionstyrelsens beredning av hälsoberedningens verksamhetsrapport 2018 och att genomförda åtgärder ska återrapporteras till regionfullmäktige i samband med återföringsdagen 2020.

Ärendet

Hälsoberedningens uppdrag och verksamhetsrapport 2018

Hälsoberedningen har under verksamhetsåret 2018 haft följande uppdrag.

- Vilket behov har norrbottningarna av hälsosamtal och hälsorådgivning från länets hälsocentraler? I analysen ska även regionens folkhälsost strategi beaktas.

Beredningen presenterade sin verksamhetsrapport 2018 vid regionfullmäktiges sammanträde den 9 oktober 2018 (§ 82). Utifrån uppdraget har beredningen gjort följande sammanfattning av medborgarnas behov.

- Det finns behov hos medborgarna av hälsorådgivning i form av hälsosamtal.
- Det finns önskemål och förväntningar på att provtagningar ska ingå i hälsosamtalet.
- Det finns behov av ökad kunskap om nyttan av hälsosamtal både hos medborgare och inom hälso- och sjukvårdens verksamheter.
- Hälsosamtal behöver erbjudas i större utsträckning av länets hälsocentraler.
- Det finns behov av att förändra attityder som motverkar hälsosamma levnadsvanor.
- Det finns behov av vägledning till organiserade motionsaktiviteter.

Regionfullmäktige har vid nämnda sammanträde godkänt hälsoberedningens rapport och överlämnat den till regionstyrelsen för vidareberedning. Regionstyrelsen redovisar här sitt svar.

Regionstyrelsens beredning av hälsoberedningens verksamhetsrapport 2018

Regionstyrelsen delar hälsoberedningens slutsatser om de behov som medborgarna har avseende hälsosamtal och hälsorådgivning på länets hälsocentraler. I följande avsnitt ger regionstyrelsen en övergripande sammanfattning av det arbete som pågår i regionen inom de områden som hälsoberedningen redovisat.

Norrbottens hälsosamtal

Hälsoläget i Norrbotten är i vissa avseenden sämre än genomsnittet i riket. I Norrbotten är det färre män och kvinnor som skattar sin hälsa som god eller mycket god., Fler har högt blodtryck, matvanorna är sämre och fler har övervikt/fetma. Medellivslängden är kortare, en förklaring är att insjuknande och dödlighet i hjärt-kärlsjukdomar är högst i landet. Norrbottens hälsosamtal är en riktad hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insats på befolkningnivå med huvudsyfte att minska insjuknandet i hjärt-kärlsjukdom. Utgångspunkten för hälsosamtalen är att genom att nå många kan hälsan i befolkningen påverkas, samtidigt som personer med hög risk för sjukdom och förtida död kan identifieras och erbjudas adekvata åtgärder. Hälsosamtal är en metod som bygger på att öka människors medvetenhet om samband mellan levnadsvanor och hälsa, samt underlätta hälsosamma val och eget ansvarstagande. Studier från bland annat Västerbotten har visat att hälsosamtal med hälsoundersökningar är ett kostnadseffektivt sätt att minska dödligheten i hjärt-kärlsjukdomar.

Norrbottens hälsosamtal infördes 2013 för 30-åringar och från 2014 också för 40-50 och 60-åringar. I samband med hälsosamtalet får samtliga ålderskategorier mäta blodtryck, vikt, midjemått och beräkna BMI. 50- och 60-åringar får också provtagning av kolesterol och ”långtidsblodssocker” (HbA1c). Överlag är medborgarna positiva till hälsosamtal och vill få en kallelse.

Sedan starten har ett successivt utvecklingsarbete skett för att öka kännedomen om samtalen bland befolkningen och tillgängligheten, samt underlätta genomförandet av samtalen för verksamheten.

Behov av hälsosamtal finns hos medborgarna

1. För att underlätta och möjliggöra för deltagarna att svara på enkätfrågorna hemma innan samtalet har deltagaringång till hälsoenkäten via 1177 utvecklats.

Behov av ökad kunskap om nyttan av hälsosamtal

- 1 För att öka kännedom om Norrbottens hälsosamtal skickas sedan 2017, i början av året, ett vykort med information om hälsosamtalet till alla i aktuella åldersgrupper. Dessutom genomförs annonsering via Facebook och i lokala annonsblad återkommande.
- 2 Under 2019 kommer en särskild kampanj riktad till befolkningen att genomföras där hälsosamtalen lyfts som en del i arbetet med att förebygga hjärt-kärlsjukdom.
- 3 För att öka kunskapen om nyttan med riktade hälsosamtal i hälso- och sjukvården har Folkhälsocentrum återkommande möten med verksamhets- och enhetschefer inom varje närsjukvårdsområde.

Hälsosamtal behöver erbjudas i större utsträckning och attityder behöver förändras

- 1 Under tiden för beredningens uppdrag har utveckling av enkätverktyget genomförts för att underlätta arbetet med hälsosamtalen och minska det administrativa arbetet för hälsocentralerna. Exempelvis överförs aktuella deltagare i åldersgrupperna från listningssystemet automatiskt in i enkätverktyget och inbjudan skickas automatiskt via enkätverktyget.
- 2 Statistikmodulen i enkätverktyget har också utvecklats. Hälsocentralerna kan enkelt se hur många deltagare som finns inom respektive åldersgrupp, hur många som inbjudits samt hur många av dessa som fått ett hälsosamtal. Statistikmodulen möjliggör också en sammanställning av deltagarna hälsodata på hälsocentralsnivå, närsjukvårdsnivå och för hela länet.
- 3 Utifrån beredningens dialog med hälsocentraler framkommer att vissa verksamheter inte prioriterar att erbjuda hälsosamtal. För att åtgärda detta bör en dialog ske inom division närsjukvård för att se över resurser och insatser.

Önskemål och förväntningar om provtagning

1. I dagsläget erbjuds provtagning till 50- och 60-åringar. Mot bakgrund av befolkningens önskemål och förväntningar vägt mot nyttan behöver det utredas om fler åldersgrupper bör erbjudas provtagning.

Behov av vägledning till organiserade motions aktiviteter

- 1 Detta genomförs enligt modellen fysisk aktivitet på recept, FaR

Uppdrag

Mot bakgrund av det redovisade avser regionstyrelsen att vidta följande åtgärder:

- Ge folkhälsocentrum i uppdrag att i samråd med närsjukvården utreda om provtagning ska omfatta fler åldersgrupper.
- Ge folkhälsocentrum i uppdrag att genomföra insatser för att öka kunskapen om nyttan av hälsosamtal både bland medborgare och inom hälso- och sjukvården.

- Ge division närsjukvård i uppdrag att se över hur arbetet med hälso-samtal kan organiseras så att fler medborgare inbjuds och får hälso-samtal.

Uppföljning

Regionstyrelsen kommer att följa upp och rapportera vidtagna åtgärder i de frågor som beredningen uppmärksammat på en återföringsdag 2020 för fullmäktiges beredningar där det också finns utrymme för dialog och frågeställningar.

Notering

Majvor Sjölund (C) avbryter tjänstgöringen och ersätts av Perarne Kerttu (C).

Susanne Ström (SD) avbryter tjänstgöringen.

§ 44

Regionstyrelsens svar på allmänna beredningens verksamhetsrapport 2018

Dnr 782-2019

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att:

- 1 Regionfullmäktige godkänner regionstyrelsens hantering av allmänna beredningens verksamhetsrapport för år 2018.
- 2 Regionstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att uppdragen genomförs och återrapporteras till fullmäktiges beredningar i samband med återföringsdagen 2020.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen delar allmänna beredningens slutsatser om vikten gällande ungas behov av inflytande och möjlighet att påverka. Unga är viktiga för länet och dess framtid. Det är därför viktigt att ungdomar i länet ges möjlighet till inflytande och möjligheter att kunna påverka samhällsutvecklingen. I detta sammanhang anser styrelsen att regionens goda arbete inom området ska fortsätta och även utvecklas.

Sammanfattning

Allmänna beredningens uppgift är att öka kunskapen om medborgarnas behov och verka för bättre kontakter mellan medborgare och förtroendevalda. Under 2018 har de haft i uppdrag att arbeta med vilket behov ungdomar har av inflytande och möjlighet att påverka. I ärendet redovisar regionstyrelsen de åtgärder de planerar att vidta för att möta de av beredningen identifierade behoven som redovisats i verksamhetsrapporten.

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 91 föreslagit fullmäktige godkänna regionstyrelsens hantering av allmänna beredningens verksamhetsrapport 2018 och att ge regionstyrelsen i uppdrag att säkerställa att uppdragen genomförs och återrapporteras till fullmäktiges beredningar i samband med återföringsdagen 2020.

Ärendets behandling under sammanträdet

Sven Holmqvist (S) föreslår bifalla regionstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Allmänna beredningen har under 2018 arbetat med uppdraget *Vilket behov har ungdomar av inflytande och möjlighet att påverka?* Uppdraget ska utföras med utgångspunkt från allmänna beredningens uppdrag från 2017 om civilsamhällets behov av samverkan med Region Norrbotten.

Beredningen lämnar i sin rapport följande slutsatser:

- Ungdomars behov av inflytande och möjlighet att påverka ökar med åldern. Ju närmare vuxenlivet ungdomarna kommer, desto mer engagemang och behov har de av att påverka på olika nivåer.
- Ungdomar har behov av att påverka inom ett flertal olika områden som rör både deras situation idag och deras framtida möjligheter att stanna i länet.
- Frågor som är viktiga för unga att påverka inkluderar:
 - *Utbudet av kollektivtrafik både inom den egna kommunen och till andra delar av länet.*
 - *Tillgången till bostäder för unga.*
 - *Utbudet och tillgången till högre utbildning*
 - *Utbudet av yrkesmöjligheter i länet*
 - *Utbudet av fritidssysselsättningar*
 - *Tillgången till vård i närområdet*
 - *Kostnader för körkort och drivmedel*

Regionstyrelsens beredning av allmänna beredningens verksamhetsrapport 2018

Vissa av de frågor som unga bedömer som viktiga att påverka ligger inom det kommunala ansvarsområdet vilket gör det svårt för Region Norrbotten att kunna påverka. I följande avsnitt ger regionstyrelsen en övergripande sammanfattning av arbete som pågår i regionen inom de behovsområden som allmänna beredningen har redovisat i sin verksamhetsrapport.

Ungdomars behov av inflytande och möjlighet att påverka ökar med åldern.

Region Norrbottens länsungdomsråd består av unga i åldern 15-25 år, även om de i praktiken främst består av gymnasieungdomar (eftersom många flyttar efter gymnasiet). Grunden för länsungdomsrådets arbete har varit kulturplanens mål om barns och ungdomars delaktighet i kulturutbud och kulturutveckling. Med tiden har dock länsungdomsrådet involverats och fått möjlighet att engagera sig i många andra frågor, varav flera beskrivs nedan. De har till exempel varit med under Almedalsveckan och de deltog även i Jokkmokk Arctic Talks för att ge ungas perspektiv på de aktuella frågorna.

Ungdomar har behov av att påverka inom ett flertal olika områden som rör både deras situation idag och deras framtida möjligheter att stanna i länet.

Länsungdomsrådet har varit delaktigt i arbetet med att ta fram den regionala utvecklingsstrategin (RUS) och där bekräftas de behov som beredningen också identifierat. I arbetet med RUS:en har därför ungas synpunkter tagits tillvara.

Ett annat exempel på där unga involverats och ges möjlighet att påverka är projektet *Norrbotten för alla* som Region Norrbotten driver tillsammans med Norrbottens Bildningsförbund. Projektet handlar om att få fler av länets invånare att engagera sig i de frågor som handlar om länets långsiktiga utveckling och främja den demokratiska utvecklingen. Arbetet går ut på att ta fram en studiecirkel, som bygger på de utmaningar och samhällsförändringar som beskrivs i den regionala utvecklingsstrategin. Studiecirkeln, som kan användas som ett utbildningsmaterial, vänder sig till norrbottningar över 18 år, gymnasieelever och folkhögskoleelever. En grupp 18-åringar har fått vara

referensgrupp vid framtagandet av materialet Under våren 2019 testas materialet på årkurs 3 i gymnasiet.

Frågor som är viktiga för unga att påverka:

1. Utbud av kollektivtrafik är både en lokal och regional ansvarsfråga. Kollektivtrafik på regional nivå hanteras av Länstrafiken som också är den aktör som har dialog med kunderna, även de unga. Här pågår ständigt ett arbete med att göra turerna så effektiva som möjligt för de som studie- och arbetspendlar. Region Norrbotten har blivit inbjuden till en gymnasieskola i Luleå för att prata om kollektivtrafik och infrastruktur. Detta kan ge oss inspel på vad unga har för behov i framtiden och ge en bild om vad som fungerar mer och mindre bra i länet.

2. Tillgång till bostäder för unga är i dagsläget en lokal fråga för kommunerna att hantera. Det finns dock ett förslag på en ny bostadsförsörjningslag där förslaget är att regionerna ska få ett nytt ansvar att i nära dialog med länsstyrelsen och kommunerna ta fram en regional analys som visar på vårt läns specifika förutsättningar för att klara bostadsbristen. Fram till dess är dialogen i kommunernas ordinarie översiktplaneprocess det närmaste regionen kommer bostadsförsörjningsfrågan.

3-4. Utbud och tillgång till högre utbildning och utbud av yrkesmöjligheter i länet: Kopplat till det regionala kompetensförsörjningsuppdraget arbetar Region Norrbotten med att påverka Luleå tekniska universitet om att möjliggöra fler utbildningar på distans. Regionen arbetar också med att utveckla utbudet av yrkeshögskoleutbildningar (YH-utbildningar) som är 1-2-åriga utbildningar som utgår från branschens behov av arbetskraft. Den som går en sådan utbildning är därför mer eller mindre garanterad arbete inom utbildningsområdet. Inom ramen för samma uppdrag har Region Norrbotten gjort en kartläggning som visar att alla länets kommuner har ett lärcentrum i någon form med tentamensservice. Detta innebär att det i alla kommuner finns möjlighet att läsa högre utbildning på distans och sedan skriva tentamen i sin hemkommun, detta underlättar för unga att kunna bo kvar på sin hemort och samtidigt studera högre utbildningar.

I den regionala utvecklingsstrategin, som länsutvecklingsrådet varit delaktiga i, lyfts vikten av att länet breddar sitt näringsliv för att bli mindre sårbara och samtidigt attrahera arbetskraft och få människor att vilja arbeta i länet. Här handlar det om att näringar kopplade till malm, skog och vattenkraft måste kompletteras med till exempel kulturella och kreativa näringar och s.k. gröna näringar.

5. Utbudet av fritidssysselsättningar är både en lokal och regional fråga. Det regionen kan bidra med här är till exempel möjligheten för unga att söka arrangörstöd för att arrangera olika evenemang inom kulturområdet. Genom verksamhetsbidrag till folkbildning och ideella organisationer kan regionen också i viss mån bidra till fritidsaktiviteter till unga. I övrigt är detta främst en fråga som kommunerna ansvarar för.

6. Tillgången till vård i närområdet uppges av de unga vara en viktig fråga att kunna påverka. Region Norrbotten har tagit fram en gemensam målbild för framtidens hälsa och vård med sikte på 2035. Viktiga delar i detta arbete är att individen och medborgaren får stöd att främja sin hälsa, är en aktiv och delaktig partner i vården, får nära vård på nya sätt och en god och samordnad vård på jämställda och jämlika villkor. Även i detta arbete har länsutvecklingsrådet varit involverade och kunnat komma med synpunkter. Tanken med arbetet är att vården ska komma närmare medborgaren genom användandet

av digital teknik, på så sätt kan patienter slippa långa resor. Den digitala tekniken bidrar också till att kontakt med hälso- och sjukvården kan ske på nya sätt. Här är 1177 Vårdguiden redan idag ett effektivt sätt för patienter att komma i kontakt och kommunicera med sin hälsocentral eller mottagning. Ett exempel som specifikt riktar sig till unga är den digitala ungdomsmottagningen som startats i Piteå där planen nu är att tillgängliggöra tekniken till fler ställen.

7. *Kostnader för körkort och drivmedel* kan, som beredningen beskriver i sin rapport, vara en viktig kvalifikation för många yrken, och i många glesbygdskommuner även en förutsättning för att kunna ta sig till ett arbete. Det finns idag kommuner som har valt att ta kostnaden för ett körkort för medborgare som fyller 18 år. Enligt en dom från Regeringsrätten 2009 slås dock fast att detta bara är lagligt för gymnasieprogram som handlar om att till exempel utbilda sig till chaufförer eller maskinförare. Trots detta verkar det finnas kommuner som även erbjuder körkortsutbildning till andra målgrupper på gymnasiet. Drivmedelsfrågan har regionen dock svårt att påverka.

Uppdrag

Mot bakgrund av det redovisade avser regionstyrelsen att vidta följande åtgärder:

- Se över och utveckla länsungdomsrådets roll kopplat till Region Norrbottens roll som regionalt utvecklingsansvarig.
- I samband med kommundialoger om genomförande av RUS och Norrbottens kulturplan ta upp frågor om ungas behov som ligger inom det kommunala ansvarsområdet.
- Ge regionala kollektivtrafikmyndigheten i uppdrag att involvera unga i arbetet med trafikförsörjningsprogrammet.
- Se över om körkortsproblematiken kan hanteras inom ramen för kompetensförsörjningsuppdraget.

Uppföljning

Regionstyrelsen kommer att följa upp och rapportera vidtagna åtgärder i de frågor som beredningen uppmärksammat på en återföringsdag 2020 för fullmäktiges beredningar där det också finns utrymme för dialog och frågeställningar.

§ 45

Förändringar i riktlinjer för avgifter

Dnr 988-2019

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att:

- 1 Enklare intyg till försäkringsbolag faktureras med 1 250 kr inklusive moms.
- 2 Förändringen träder i kraft 1 maj 2019.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionstyrelsen konstaterar att en differentiering av avgiften som Region Norrbotten fakturerar försäkringsbolag för utfärdande av intyg bör ske för att bättre motsvara den faktiska tidsåtgången för utfärdande av intyg av olika komplexitet.

Sammanfattning

Enkla intyg till försäkringsbolag föreslås debiteras med 1 250 kronor (inklusive moms) och omfattande intyg bör även fortsättningsvis debiteras med 5 000 kr (inklusive moms).

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 81 föreslagit fullmäktige besluta att enklare intyg till försäkringsbolag faktureras med 1 250 kr inklusive moms, och att förändringen träder i kraft 1 maj 2019.

Ärendet

År 2015 infördes tre avgiftsnivåer för olika typer av intyg och hälsokontroller. Avgiftsnivån för intyg till försäkringsbolag beslutades ligga på 1 250 kr. Denna summa motsvarade inte verksamhetens tidsåtgång för utfärdande av mer komplicerade intyg, varför taxan för intyg till försäkringsbolag höjdes till 5 000 kr 2018. Synpunkter har därefter inkommit från verksamheten och från försäkringsbolag om att prissättningen inte står i relation till den tidsåtgång som krävs för att sammanställa enklare intyg. En differentiering av avgifterna föreslås. Vid utfärdande av exempelvis invaliditetsintyg som kräver omfattande bedömningar och dokumentation upplevs ett arvode på 5 000 kr som skäligt. För enklare intyg som exempelvis ”skadeanmälan vid vissa diagnoser”, sjukintyg och celiakiintyg är tidsåtgången betydligt lägre och avgiften föreslås ligga på 1 250 kr.

§ 46

Förbundsordning för Norra sjukvårdsregionförbundet

Dnr 493-2019

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att godkänna ny förbundsordning för Norra sjukvårdsregionförbundet.

Sammanfattning

Norra sjukvårdsregionförbundet har lämnat förslag på reviderad förbundsordning till medlemsregionerna för godkännande.

Regionstyrelsen har 2019-02-27 § 63 föreslagit fullmäktige besluta att godkänna ny förbundsordning för Norra sjukvårdsregionförbundet.

Ärendet

Norra sjukvårdsregionförbundet (NRF), tidigare Norrlandstingens regionförbund, är samverkansorganet för de fyra regionerna i norra sjukvårdsregionen; Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland, Region Västerbotten och Region Norrbotten. Förbundet har till uppgift att tillvarata och utveckla regionernas gemensamma intressen inom hälso- och sjukvård, utbildning och forskning. Förbundsledningen har under 2018 uppmärksammat ett behov av att revidera NRF:s förbundsordning dels utifrån att formella benämningar ändrats och dels med hänsyn till utvidgade uppdrag för förbundet. Processen att revidera förbundsordningen har delats in i två omgångar. Det första steget, som behandlas i detta ärende, avser främst redaktionella ändringar. I ett kommande steg ska ändringsförslag avseende förbundets ambitionsnivå ges.

Följande huvudsakliga ändringar i förbundsordningen beslutades av förbundsledningen 2018-12-05 och föreslås gälla från och med 2019-01-01:

- Förbundets namn ändras till Norra sjukvårdsregionförbundet.
- Förbundet är uppdragsgivare till funktionerna för samordning av sjukvårdsregional donationsverksamhet.
- Förändrad budgetprocess med preliminär budgetram i maj istället för september.

§ 47

Miljöredovisning 2018

Dnr 463-2019

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att godkänna Miljöredovisning 2018.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten har under många år arbetat långsiktigt och systematiskt med sitt miljöarbete. Det är en styrka att som länets största arbetsgivare med verksamhet i länets alla kommuner kunna jobba med miljöfrågor. Uppdraget som regionalt utvecklingsansvarig ger regionen ytterligare ett viktigt uppdrag i att skapa förutsättningar för ett hållbart miljöarbete i Norrbotten.

Sammanfattning

Detta är det fjortonde året som en miljöredovisning tas fram. Redovisningen ger en samlad bild av hur miljöarbetet har utvecklats det senaste året men även över tid. Fokus ligger på uppföljning av miljöpolicyens prioriterade områden och miljöstrategins mål. Miljöredovisningen redovisar således miljöarbetet ur följande synvinklar: regional utveckling, infrastruktur/ transporter, e-samhället, innovationer, inköp, återbruk och avfall samt energi.

Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 88 föreslagit fullmäktige godkänna Miljöredovisning 2018.

Ärendets behandling under sammanträdet

Kristina Nilsson (V) lägger till en protokollsanteckning enligt följande:

Vänsterpartiet anser att snabb utbyggnad av laddinfrastruktur för elbilar är avgörande för att klimatmål, regionalt som internationellt, ska nås. Att i detta viktiga arbete inkludera många dimensioner, till exempel tillmötesgå och tillfälligt premiera de av våra anställda som köper elbil, är inte orättvist. Tvärtom, det gör fler möjligt att köpa bilar med mindre batterier som belastar både råvaruuttag och privatekonomi mindre. Den enskilde elbilsägarens privatekonomiska investering gör klimatnytta för oss alla. Ännu större klimatnytta är förstås att inte tillverka eller köra någon artefakt alls. Där är vi inte än. Vi hade i miljöredovisningen önskat en text som:

”Elbilar på gång

Efter införandet av Bonus-Malus den 1 juli 2018 har intresset för elbilar ökat betydligt bland privatpersoner och därmed anställda vid vårdinrättningar. Vi gläder oss åt att så är fallet och gör allt för att erbjuda laddmöjlighet till besökare, personal och egna fordon på regionens vårdinrättningar. På så vis kommer vi i samverkan närmare målet om fossilfria transporter. Regionfastigheter kommer att utreda behovet av laddplatser vid regionens fastigheter under första halvåret. Utredningen omfattar behovet från regionens elbilägare: patienter, personal och regionens egna fordon”.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionstyrelsens förslag under proposition och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Ärendet

Nedan lyfts huvuddragen i miljöredovisningen fram:

Regional utveckling

Den regionala utvecklingen har som huvudmål att skapa hållbar tillväxt i regionen.

På uppdrag av regeringen har Region Norrbotten tagit fram och beslutat i styrelsen en handlingsplan för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet i Norrbotten 2017-2020. Den innehåller insatser inom innovation och företagande, attraktiva miljöer och tillgänglighet, kompetensförsörjning, internationellt samarbete samt en plan för att integrera perspektiven i processen för den regionala utvecklingsstrategin (RUS) som kommer att gälla till 2030.

Infrastruktur/transporter

Region Norrbotten är länet största organiserade persontransportör med uppemot sex miljoner personmil om man räknar personmil avseende sjukres-taxi.

Ett förslag till en uppdaterad Länstransportplan 2018-2029 för Norrbottens län har tagits fram och bearbetas och beslutats 2018 och därefter skickats in till regeringen. Målet är att transportsystemet ska ta hänsyn till miljö, säkerhet och hälsa.

Antalet bränslesnåla miljöfordon är i ökande inom leasingbilsflottan där nu över 90 procent är miljöbilar enligt den senaste definitionen. Regionen har två elbilar men ett stort antal hybrider med bensin som fossilt bränsle.

E-samhället

E-samhället är under stark utveckling så även i regionen och den offentliga sektorn. Insatser för digitalisering av vården görs.

Innovationer

Regionen har tagit fram förslag till en regional innovationsstrategi som ska beslutas under 2019.

Förbättringsarbete och innovativa projekt inom vården pågår ständigt i många fall med en tydlig miljökoppling.

Inköp

Regionen är en mycket stor upphandlare med inköp av varor, tjänster och byggtreprenader för 3,7 miljarder kronor. Exempel på upphandlingar med högsta miljöprioritet är transporter, förbrukningsmaterial innehållande plaster och kemikalier samt energikrävande utrustning. Livscykelkostnader vägs dessutom in vid upphandling av energikrävande utrustning. En ökad samverkan inom regionen vad gäller vårdens produkter där leveranserna till kommunerna är i ökande. Nybyggnationerna har miljöambitionen Miljöbyggnad silver.

Återbruk och avfall

Återanvändningen av utrustning i egen organisation är i stadigt ökande. Räknat i nyanskaffningskostnader handlar värdet av återanvändningen om miljontals kronor. Den externa försäljningen under 2018 uppgick till ca 1 miljoner kronor.

Energi

Energieffektiviseringsarbetet har varit framgångsrikt under många år med en aktiv fastighetsägare.

Miljöbelastning

De samlade koldioxidutsläppen från energianvändning, transporter och lustgas är stadigt kring 20 000 ton.

Notering

*Conny Sundström (V) avbryter tjänstgöringen och ersätts av Erik Grähs (V).
Dan Ankarholm (SJVP) avbryter tjänstgöringen och ersätts av Tommy Krigsman (SJVP).*

§ 48

Patientnämndens årsberättelse 2018

Dnr 922-2019

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att lägga patientnämndens årsberättelse 2018 till handlingarna.

Ärendet

Patientnämnden har vid sitt sammanträde den 28 februari 2019 godkänt patientnämndens årsberättelse för 2018 och översänt den till regionfullmäktige. Årsberättelsen redogör för nämndens verksamhet under det föregående året. Regionstyrelsen har 2019-04-03 § 89 beslutat översända patientnämndens årsberättelse 2018 till fullmäktige.

§ 49

Övriga val

Beslut: enligt valutskottets förslag.

Ärendet

Nedan angivna personer utses till respektive uppdrag:

Valet avser	Tjänstgörings-Period	Förslag
Ersättare i Regionala utvecklingsnämnden <i>Efter Nils Harnesk (S)</i>	2019-04-24 – 2022-12-31	Ersättare Bengt Westman (S) Hjortvägen 13 953 36 Haparanda
Ledamot i Konstmuseet i Norr <i>Efter Bo Ek (SJVP)</i>	2019-04-24 – 2022-12-31	Ledamot Tomas Vedestig (SJVP) Tallvägen 3 957 32 Övertorneå
Ledamot i Konstmuseet i Norr	2019-04-24 – 2022-12-31	Ledamot Anita Sköld (M) Laaksogården 980 61 Tarendö
Ersättare i Konstmuseet i Norr <i>Efter Tomas Vedestig (SJVP)</i>	2019-04-24 – 2022-12-31	Ersättare Martin Åström (SJVP) Norsvägen 20 945 33 Rosvik
Ersättare i Konstmuseet i Norr <i>Efter Anita Sköld (M)</i>	2019-04-24 – 2022-12-31	Ersättare Gunnar Selberg (C) Tvärgatan 5 981 37 Kiruna
Ersättare i Konstmuseet i Norr <i>Efter Tomas Junkka (S)</i>	2019-04-24 – 2022-12-31	Ersättare Majvor Johansson (S) Pirttivuopio 1092 981 99 Kiruna
Ersättare i Regionala kollektivtrafikmyndigheten	2019-04-24 – 2022-12-31	Ersättare Niclas Sjöo (SJVP) Instrumentvägen 39 961 46 Boden
Ersättare i Regionala kollektivtrafikmyndigheten	2019-04-24 – 2022-12-31	Ersättare Martin Åström (SJVP) Norsvägen 20 945 33 Rosvik
Ersättare i Sjukvårdsberedningen <i>Efter Tomas Vedestig (SJVP)</i>	2019-04-24 – 2022-12-31	Ersättare Sören Sidér (SJVP) Lärkvägen 39 981 37 Kiruna

REGIONFULLMÄKTIGE DEN 24 APRIL 2019

Ledamot i Långmanska företagsfonden <i>Efter Kenneth Backgård (SJVP)</i>	2019-04-24 – 2022-12-31	Ledamot Andreas Wallgren (SJVP) Sandviksgatan 72 B 972 32 Luleå
Ersättare i Stiftelsen Norrbottensteatern <i>Efter Tomas Junkka (S)</i>	2019-04-24 – 2022-12-31	Ersättare Nils Harnesk (S) Lingonstigen 109 973 33 Luleå
Ersättare i Norrbottens föreningsarkiv <i>Efter Nihad Zara (M)</i>	2019-04-24 – 2022-12-31	Ersättare Daniel Bergman (M) Tranbärsstigen 6 941 41 Piteå

§ 50

Interpellationssvar

- Nils-Olov Lindfors (C) besvarar interpellation 7-2019 om infrastruktur för snabbladdstolpar från Kristina Nilsson (V)

§ 51

Sammanträdet avslutas

Ordföranden avslutar sammanträdet kl. 17:57.

Svar på interpellation 7-2019 om infrastruktur för snabbladdstolpar (Kristina Nilsson, V)

Dnr 1461-2019

Till regionrådet Nils-Olov Lindfors (C):

- 1 Hur avser regionen att stötta de norrbottningar och turister, som har vilja och möjlighet vara tidigt ute och investera i elfordon, så det är möjligt för dem färdas i, och genom, hela länet? Trafikverket föreslår i svaret på regeringsuppdraget *Infrastruktur för snabbladdning längs större vägar* att 10 mil mellan snabbladdarna på större vägar är önskvärt. När detta icke är uppfyllt talar Trafikverket om Vita vägar, vilket de flesta av Norrbottens vägar är idag (ur fler aspekter).
- 2 Hur avser regionen att medverka till infrastruktursatsningar till gagn för regionens testindustri? Nästkommande säsong beräknas ett mycket stort antal elfordon utvärderas av olika tillverkare i kallt klimat. Den snabbladdare som idag finns i Arjeplog kommer inte på långa vägar att räcka till. I rapporten *Regionala effekter – Testnäringen i Norrbotten* står bland annat att läsa att testnäringens bidrag till BRP varierar mellan 0,5 % - 14,2 % (s. 6) och att ”testnäringens konkurrenskraft beror på om aktörerna i regionen kan tillhandahålla goda förutsättningar för att bedriva den testverksamhet kunderna efterfrågar” (s. 22).
- 3 Hur avser regionen arbeta för miljö & jämlikhet inom målet 70 procent mindre växthusgaser från inhemska transporter 2030? Även om en kan färdas längre per laddning i bil med stort batteri (cirka 30-100 kWh) är de dyrare än små, kräver mer råvaror vid produktion än små och relativt dyra även som begagnade. Våra kalla, snöiga vintrar förkortar dessutom räckvidden för alla elfordon. Power Circle, elkraftsbranschens intresseorganisation, skriver på sidan 8 i sitt faktablad från mars 2019 att mindre batterier är mer kostnads- och resurseffektiva än större.
- 4 Hur avser regionen arbeta för att nå målet med övervägande fossilfri fordonsflotta om 11 år? Forskare vid IVL Svenska Miljöinstitutet och Göteborgs universitet har tillsammans kommit fram till att de offentligas satsningar på laddstolpar positivt påverkar privatpersoners intresse för elbilsköp.

Svar från regionrådet Nils-Olov Lindfors (C):

Hur avser regionen att stötta de norrbottningar och turister, som har vilja och möjlighet vara tidigt ute och investera i elfordon, så det är möjligt för dem färdas i, och genom, hela länet? Trafikverket föreslår i svaret på regeringsuppdraget *Infrastruktur för snabbladdning längs större vägar* att 10 mil mellan snabbladdarna på större vägar är önskvärt. När detta icke är uppfyllt talar Trafikverket om Vita vägar, vilket de flesta av Norrbottens vägar är idag (ur fler aspekter).

Fråga 1

Uppdraget att ta fram planer för en infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel har länsstyrelsen fått av regeringen. De ska långsiktigt främja, samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens

politik avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan. Region Norrbotten kommer vara en aktiv part i det arbetet.

Regionen har tagit initiativ till att öka kunskapen om elsystemet i länet. Norrbotten har blivit en region som har lockat elintensiva verksamheter, exempelvis datacenter. En positiv utveckling som har satt Norrbotten på kartan ur ett globalt perspektiv och där Norrbotten kan leda utvecklingen i en fortsatt tillväxt. Det finns dock ett antal utmaningar utifrån nuvarande regelverk och hur elförsörjningen fördelas på nationell, regional och lokal nivå. Idag är den samlade kunskapen kring elsystemet i länet inte paketerat på ett sätt som underlättar strategiska ställningstaganden i kommuner och hos elnätsägare. Det behövs också bättre kunskap om elnätets funktion, innehåll och hinder.

Region Norrbotten kommer tillsammans med länets kommuner och Vattenfall ta fram en analys för hur länet kan möta framtida behov gällande elsystemet.

Elnätsanalysens syfte är att ta fram en regional analys som visar hinder och möjligheter, lagens flaskhalsar och ett försök till klassificering av områden som har potential att bebyggas med elintensiva verksamheter. Analysen ska öka kunskapen utifrån ett fastställt nuläge och vilka hinder som påverkar elförsörjningen negativt. Analysen ska samla in kunskap och ta fram förslag på aktiviteter som ska underlätta kommunernas planering.

Fråga 2

Testindustrin är ett prioriterat utvecklingsområde i Norrbotten och regionen bidrar med att skapa de rätta förutsättningarna för dess utveckling. Den ovan beskrivna elnätsanalysen kommer vara betydelsefull.

Regionen gör även andra satsningar för att utveckla elektromobiliteten i länet. Ett exempel är medfinansieringen av projektet CELLER-i som gör räckviddstester för att öka kunskapen om elektromobilitet och därigenom öka andelen laddbara bilar bland offentliga aktörer i Norrbotten. I projektet medverkar företaget Arctic Falls från testnäringen.

Fråga 3

Region Norrbotten arbetar med att göra länstransportplanen mer klimatsmarta tillsammans med Länsstyrelsen i Norrbotten. Samarbetet med länsstyrelsen är viktigt då de samordnar arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser. Detta har sin bakgrund i att Länstransportplanerna enligt Miljöbalken bedöms få en betydande påverkan varpå en miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram och miljöaspekter integreras i planens framtagningsprocess.

Fråga 4

Inom detta område gör regionen mycket. Både som regionalt utvecklingsansvarig men också som organisation. Det är viktigt att regionen går före som länets största arbetsgivare och med verksamhet i hela länet.

Norrbotten är 25 procent av landets yta. Det innebär särskilda förutsättningar och behov av bil och flyg för god tillgänglighet. Regionen bidrar dels som organisation men också som regionalt utvecklingsansvarig med att möjliggöra utvecklingen av ny teknik inom många områden, varav ett område är utveckling av fossilmfria drivmedel (flytande, gasformiga och elektriska). Åtgärder mot ett hållbart resande prioriteras i den av regionen nyligen fastställda regionala utvecklingsstrategin. Frågan beaktas även i kommande upphandlingar av bussar.

Region Norrbotten har en miljöpolicy och miljöplan som innebär höga krav på regionens fordonsflotta vid upphandling.

Möjligheterna till resefria möten utvecklas ständigt i regionen och här kunde vi i den senaste miljöredovisningen se att användandet av videokonferenser fortsätter att öka.

Inom ramen för Framtidens hälsa och vård 2035 arbetar regionen med att få nära vård och minska behoven av resor för invånare och patienter.